

KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ELŐTERJESZTÉS

Előterjesztő: Csáfordi Dénes polgármester

Tárgy: Átfogó értékelés Hajdúhadház Város Önkormányzata 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Ügyintéző: Dr. Tóth Judit hatósági és szociális irodavezető

Iktatószám: PH/3907/2024.

Melléklet: Átfogó értékelés Hajdúhadház Város Önkormányzata 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Feladatot jelent: Dr. Tóth Judit hatósági és szociális irodavezető

Véleményező bizottság:

Szociális és Családvédelmi Bizottság

Bizottsági elnök:

Antal Ferenc

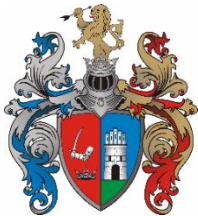
Törvényességi véleményezésre benyújtás időpontja: 2024. május 17.

Törvényességi ellenőrzést végezte, látta: Dr. Juhász Marica jegyző

Az ülés időpontja: 2024. május 23.

Egyéb meghívottak: -

NYILVÁNOS ÜLÉS/ZÁRT ÜLÉS

Hajdúhadház Város Önkormányzata Polgármesterétől

4242 Hajdúhadház, Bocskai tér 1.

(52) 583-411

www.hajduhadhaz.hu

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Előzmények:

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 199/2023. (XI.30.) határozatával fogadta el a 2024. évi munkatervét, mely alapján a Képviselő-testület a 2024. május 23. napján tartandó ülésén tárgyalja meg Hajdúhadház Város Önkormányzata 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelést.

II. Irányadó jogszabályok

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig – külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Az átfogó értékelés tartalmi elemeit a gyámhatóságokról, valamint **a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet** 10. számú melléklete határozza meg.

III. Döntési lehetőség bemutatása; döntés indokolása

Hajdúhadház Város Önkormányzata 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés elkészült, mely az előterjesztés mellékletét képezi.

Fentiek alapján javaslom a Tisztelt Képviselő-testületnek a 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadását. Az értékelést – az elfogadást követően – meg kell küldeni a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot egyszerű többséggel elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének

.../2024.(V.23.) határozata

Hajdúhadház Város Önkormányzata

**2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról
szóló átfogó értékelés elfogadásáról**

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta Hajdúhadház Város Önkormányzata **2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelést** és úgy döntött, hogy azt – az előterjesztés mellékletében foglaltak szerint - elfogadja.

Felkéri Csáfordi Dénes polgármestert, hogy az átfogó értékelést küldje meg a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

Határidő: 2024. május 31.

Felelős: Csáfordi Dénes polgármester

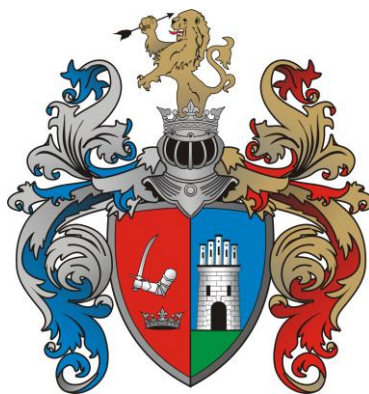
Végrehajtásért felelős: Dr. Tóth Judit hatósági és szociális irodavezető

Átfogó értékelés

Hajdúhadház Város Önkormányzata

2023. évi

gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Hajdúhadház Város Önkormányzata
2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló
átfogó értékelés

Hajdúhadház Város Önkormányzata 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelése a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú mellékletében foglalt tartalmi követelményeknek megfelelően készült.

1. Hajdúhadház Város demográfiai mutatói

Hajdúhadház Város állandó lakosainak száma 2023. december 31-én 13.573 fő volt, melyből 6.776 nő és 6.797 férfi.

A 0-18 évesek száma 3787 fő, melyből 1.947 férfi, 1.840 nő. Látható, hogy a teljes lakosság 27,9 %-a kiskorú.

Hajdúhadház állandó lakosainak száma életkor és nemek szerint			
2023. december 31-én			
Életkor	Férfi	Nő	Összesen
0 -3	482	399	881
4-14	1081	1086	2167
15-18	384	355	739
19-62	4043	3741	7784
63-	807	1195	2002
Összesen	6 797	6 776	13 573

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása

A Gyvt. 14. § (1) bekezdésében foglalt meghatározás szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét biztosítják a pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, a gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések.

A pénzbeli és természetbeni ellátások célja az, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családokat segítsék annak érdekében, hogy a gyermek családi környezetben történő ellátása biztosított legyen.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Hajdúhadházon 2023. december 31. napján 811 család 2056 gyermeke volt jogosult a Gyvt. szerinti rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

A 2023. évben 2068 volt az ellátást kérők száma, melyből 12 kérelmet kellett elutasítani.

Az elutasítás okai:

- 10 kérelem esetében az egy főre jutó jövedelem meghaladta a jogszabályban előírt jövedelemhatárt,
- 2 kérelem esetében azért kellett a kérelmet elutasítani, mert a kérelem idő előttinek minősült, (a vonatkozó jogszabály által a kérelem benyújtása legkorábbi időpontjaként meghatározott időpont előtt került sor a kérelem benyújtására).

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megszüntetésére 22 esetben került sor, az alábbi okok miatt:

- gyámság miatt: 7
- nagykorúvá válás miatt: 9
- ügyfél kérelmére: 1
- gyámság megszűnése miatt: 5
- nevelésbe vétel miatt 0

A 2023. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek jogosult volt a Gyvt. 21/B. §-ában meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, és ha megfelelt a Gyvt. 21/C. §-ában foglalt feltételeknek, akkor jogosult a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételére, a Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott pénzbeli támogatásnak, valamint a Gyvt-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A 2023. évben a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 01-jén fennállt (a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel), valamint a tárgyév november 01-jén fennállt (a tárgyév november hónapjára tekintettel) alapösszegű pénzbeli támogatást folyósított, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt a jogszabály szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősült a 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

A 2023. évben a Gyvt. 20/A. § (2) bekezdése alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján a tárgyév augusztus 1-jén fennállt (a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel), valamint a tárgyév november 1-jén fennállt (a tárgyév november hónapjára tekintettel) emelt összegű pénzbeli támogatást folyósított.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli támogatásra felhasznált összeg 2023-ben 25.834.500,- Ft volt (ebből 894.000,- Ft alapösszegű pénzbeli támogatásra, 24.940.500,- Ft emelt összegű pénzbeli támogatásra).

A 2023. december 31. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül 57 gyermek tartósan beteg, fogyatékos. 2023. december 31. napján összesen 443 egyedülálló szülő gyermeke részesült az ellátásban.

Az ellátásban részesülő gyermekek (2056 fő) és a 0-18 éves gyermekek (3787 fő) számát összevetve megállapítható, hogy Hajdúhadházon a gyermekek 54 %-a részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

**Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma életkor szerint
2023. december 31-én**

Megnevezés	0-2	3-5	6-13	14-17	18-	Összesen
	éves					
Gyermekek száma	260	380	1009	356	51	2056
Ebből: tartósan beteg, fogyatékos	4	10	32	11	0	57

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok száma a gyermekek száma szerint 2023. december 31-én

Megnevezés	1	2	3	4 vagy 5	6 vagy annál több	Összesen
	gyermekes családok száma					
Családok száma	271	222	142	141	45	821
Ebből: egyedülálló szülő	186	110	71	65	11	443

2.2. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

Hajdúhadházon 2023. december 31. napján 90 gyermek volt hátrányos helyzetű (ebből 3 nagykorú), **1856 gyermek volt halmozottan hátrányos helyzetű** (ebből 47 nagykorú).

A Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatal Jegyzője 2023. évben 90 gyermek esetében állapította meg, hogy hátrányos helyzetű, 1856 gyermek esetében, hogy halmozottan hátrányos helyzetű.

A 2023. évben 3 esetben került sor hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása iránti kérelem elutasítására, tekintettel arra, hogy a kérelem egy jogosultsági feltételnek sem felelt meg.

A 2023. évben 21 esetben került megszüntetésre a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzet, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megszüntetése miatt.

2.3. Települési támogatás és települési támogatáson kívüli egyéb önkormányzati támogatások

2.3.1. Települési támogatás

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait a 2/2015.(II.13.) önkormányzati rendeletében állapította meg.

Az önkormányzati rendeletben foglaltak szerint a települési támogatás keretében igényelhető támogatások:

- a) Lakhatási támogatás
- b) Gyógyszertámogatás
- c) Rendkívüli települési támogatás.

A gyógyszerátogatás kizárólag pénzbeli formában, míg a lakhatási támogatás és a rendkívüli települési támogatás természetbeni és pénzbeli formában is nyújtható, az eljáró hatóság döntése alapján.

a) Lakhatási (fűtési) támogatást fizettünk a fűtési szezon idejére.

2023. december 31-ig **826** fő részére lett kifizetve lakhatási (fűtési) támogatás (10.000.-Ft/hó összegben) a fűtési szezon idejére, **összesen 40.450.000,- Ft** összegben.

Összesen 27 fő kérelmét kellett elutasítani, ebből:

- 4 fő kérelmét a magasabb jövedelem miatt,
- 2 fő kérelmét azért, mert a támogatást a tartózkodási helyre kérte,
- 13 főt a lakóköznyezet rendezetlensége miatt,
- 5 főt azért kellett elutasítani, mert ugyanarra az ingatlanra kétszer adták be
- 3 fő nem a benyújtott kérelmen szereplő címen lakik életvitelszerűen

b) Gyógyszertámogatásban a 2023. évben 39 fő részesült maximum 8.000.-Ft/hó összegben.

Az erre kifizetett összeg 2023. évben 2.303.605.-Ft. Elutasításra 7 fő esetében került sor magasabb jövedelem miatt.

c) A rendkívüli települési támogatások a 2023. évben:

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló 2/2015.(II.13.) önkormányzati rendelethe alapján rendkívüli települési támogatásban az a személy részesülhet, aki létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzd, és emiatt önmaga, illetve családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni.

Az önkormányzati rendelet alkalmazásában

1. Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet különösen:

- a) hirtelen fellépő betegség, baleset, gyógyászati segédeszköz beszerzése,
- b) hozzátartozó halála,
- c) ellátatlan marad (munkaviszony megszűnése, NYUFI, önkormányzat, MÁK által folyósított ellátás megszűnése),
- d) a családot ért elemi kár, a lakhatás körülményeiben elemi csapás, vagy humanitárius katasztrófa miatt bekövetkezett körülmény, mely a kérelmező vagy

családtagja, családtagjai életét, egészségét, kiskorú gyermekének egészséges értelmi, érzelmi fejlődését veszélyezteti,

e) kérelmező sérelmére elkövetett bűncselekmény, szabálysértés miatti élethelyzet,

f) szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások.

2. Időszakosan bekövetkező, vagy tartósan fennálló létfenntartási gond különösen:

a) krónikus betegség miatti gyógykezelés, gyógyászati segédeszköz beszerzése, gyógyszereszkükséglet,

b) közüzemi szolgáltatás éves elszámoló számla kifizetése, kikapcsolt közüzemi szolgáltatás újra üzembe helyezése, ivóvízbekötés vagy szennyvízbekötés anyagi terhe,

c) nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetőleg a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése,

d) a gyermek hátrányos helyzete miatt a család anyagi segítségre szorul.

A <u>települési</u> támogatás adatai a 2023. évben								
Megnevezés		Támogatásban részesített személyek száma			Támogatási esetek száma		Felhasznált összeg éves összesen (E Ft, kerekítve)	
		Összesen	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli	Természetbeni
Települési támogatásra kifizetett összeg összesen							78 224	534
Települési támogatásban részesülők NEM HALMOZOTT száma		2 993	2 947	46				
Összesen (támogatásban részesített fő és eset szám HALMOZOTT adat)		3 161	3 115	46	3 502	46	78 224	534
Ebből:	Lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (Fűtési támogatás egyszeri kifizetés történt)	826	826		826		40 450	
	Gyógyszerkiadások viseléséhez (havi rendszeres kifizetés)	39	39		426		2 304	
	Rendkívüli települési támogatás (Szt. 45. § (3) bekezdés (egyszeri kifizetés) (Tartalmazza a rendkívüli (eseti) települési támogatás, vis maior támogatás, ebek	2 296	2 250	46	2 250	46	35 470	534

	oltása, chippelésének támogatása, közművesítési támogatás, a 65 év feletti idősök támogatása adatait)							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Hajdúhadházon a 2023. évben 3161 fő 3548 alkalommal részesült települési támogatásban. A települési támogatásra felhasznált összeg (pénzbeli és természetbeni összesen) a 2023. évben 78.758.000,- Ft volt.

A települési támogatáson belül a 2023. évben összesen **2296 fő 2296 esetben részesült rendkívüli települési támogatásban.** A rendkívüli települési támogatásra felhasznált összeg (pénzbeli és természetbeni összesen) a 2023. évben 36.004.000,- Ft (kerekítve).

A rendkívüli települési támogatások részletes adatai a 2023. évben

1. Rendkívüli települési támogatás (eseti támogatás)

A rendkívüli települési támogatásban részesülők közül 613 fő kapott **eseti pénzbeli támogatást** (felhasznált összeg: 10.251.500., Ft) a következő okok miatt:

- gyógykezelés költsége
- gyógyszerköltség
- gyógyszerműveg kiváltása
- elmaradt közüzemi számlák kifizetéséhez
- születendő gyermek fogadásához szükséges kelengye megvásárlására
- gyógyászati segédeszköz megvásárlására
- jövedelem hiánya
- elhunyt hozzátartozó eltemettetése.

A rendkívüli települési támogatásban részesültek közül **2023. évben 98 fő kapott kiskorú részére rendkívüli települési támogatást** (szemüvegvesztetés, orvosi kezelés, tápszer, születendő gyermek fogadásához szükséges kelengye megvásárlása, kapcsolattartás, gyógyszer, iskolai tanulmányokkal kapcsolatos költségek, gyógyászati segédeszköz).

A 2023. évben összesen 57 fő rendkívüli (eseti) települési támogatás iránti kérelmét kellett elutasítani. Az elutasítások oka, hogy a beadott dokumentumok alapján nem volt megállapítható a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet, vagy a kérelmező egyáltalán nem mellékelte igazolást, vagy az egy főre jutó jövedelem meghaladta a rendeletben foglalt jövedelemhatárt. Természetbeni támogatást 5 fő kapott.

A rendkívüli (eseti) települési támogatást kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adat a rossz anyagi helyzet. Hajdúhadházon a támogatott családok több mint felében a szülők munkanélküli ellátásokból élnek illetve nem rendelkeznek semmilyen jövedelemmel, ezért egy-egy váratlan kiadás, betegség, magasabb közüzemi számla létfenntartási gondokat okozhat.

2. A 65. év felettiek (idősek) támogatása

Az önkormányzati rendelet 7. § (15) bekezdése alapján, a rendkívüli települési támogatás keretében 2023. évben egy alkalommal, a rászorultságot megalapozó nyilatkozat alapján 15.000.-Ft összegű támogatásban részesültek azok a **65. életévüket a tárgyévben betöltött személyek**, akiknek a háztartásában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladta meg a szociális vetítési alap összegének hatszorosát és

- a) Hajdúhadházon – *tárgyév október 31. napjáig* – *legalább 6 hónapja* érvényes lakóhellyel rendelkeztek, de más településen nincs bejelentett tartózkodási helyük, vagy
- b) más településen érvényes lakóhellyel rendelkeztek, de Hajdúhadházon - *tárgyév október 31. napjáig* - legalább egy éve bejelentett tartózkodási hellyel rendelkeztek.

A támogatásban a 2023. évben 1634 fő részesült. A támogatásra 2023-ban kifizetett összeg: 24.420.000,- Ft. 6 fő támogatott esetében a kifizetés 2024-ben történt meg.

3. Ebek oltása, chippelése, ivartalanításának támogatása (természetben nyújtott rendkívüli települési támogatás)

A rendkívüli települési támogatás keretében **természetben nyújtott** ellátást lehetett kérni az oltással és transzponderrel nem rendelkező ebek tulajdonosának az **oltás és a transzponder beültetés költségére, valamint az ebek ivartalanítására.**

Ebek oltására, transzponder beültetés költségére a 2023. évben összesen 41 fő kapott támogatást, melynek eredményeképpen 74 eb kapott oltást és chipet.

Ebek ivartalanítására a 2023. évben nem érkezett be kérelem.

Az ebek oltására, chippelésére a 2023. évben összesen 432.000,- Ft került felhasználásra.

A 2023. évben összesen 2 fő támogatás iránti kérelmét kellett elutasítani. Az elutasítások oka, hogy az egy főre jutó jövedelem meghaladta a rendeletben foglalt jövedelemhatárt.

4. Közművesítési támogatás

A rendkívüli települési támogatás keretében nyújtott **közművesítési támogatásban** (ivóvíz/szennyvíz bekötéséhez) a 2023. évben 7 fő részesült (1 fő ivóvíz és szennyvíz bekötésre is igénybe vette a támogatást), összesen 800.000,- Ft került kifizetésre. Elutasításra 1 fő esetében került sor, azért, mert nem a kérelmező valósította meg a bekötést.

5. Vis maior támogatás

A rendkívüli települési támogatás keretében nyújtott vis maior támogatás adható annak a természetes személynek, akinek a tulajdonában álló és általa életvitelszerűen lakott, bejelentett lakóhelyül vagy tartózkodási helyül szolgáló Hajdúhadház közigazgatási területén lévő lakásában vagy lakóházában vis maior miatt anyagi kár keletkezett, mely káresemény miatt a lakás vagy lakóház

- a) megsemmisült vagy lakhatásra alkalmatlanná vált, vagy
- b) oly mértékben károsodott, ami azonnali helyreállítást igényel.

Vis maior támogatásban a 2023. évben 1 fő részesült, összesen 100.000,- Ft került kifizetésre. Kérelem elutasítására nem került sor.

2.3.2. Települési támogatáson kívüli egyéb önkormányzati támogatások

Hajdúhadház Város Önkormányzata a 2023. évben a települési támogatásokon kívül számos egyéb önkormányzati támogatást nyújtott a hajdúhadházi lakosok részére, mely támogatások közül a gyermekvédelmi beszámolóban a fiatalok lakáshoz jutásának támogatását, az otthonteremtési támogatás helyi támogatását és a Családi Portaprogram-Szociális Földprogram 2023. évi adatait szeretnénk részletesebben bemutatni.

Fiatalok lakáshoz jutásának helyi támogatása

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a fiatalok lakáshoz jutása helyi támogatásának szabályait a 15/2015. (III.26.) önkormányzati rendeletében (a továbbiakban: rendelet) állapította meg.

A rendelet alapján Hajdúhadház Város Önkormányzata a fiatalokat hajdúhadházi lakástulajdonuk megszerzéséhez, bővítéséhez támogatásban részesítheti. A rendelet célja, hogy elősegítse a fiatalok lakáshoz jutását, lakhatási problémájuk megoldását.

Hajdúhadház Város Önkormányzata egyszeri vissza nem térítendő támogatást nyújt a rászoruló fiatalok részére Hajdúhadház város közigazgatási területén belül

- új lakás felépítéséhez,
- új lakás megvásárlásához,
- legalább 5.000.000,- Ft értékű, komfortos használt lakás megvásárlásához,
- minimum 8 m²-es nagyságú lakószobával történő lakásbővítéséhez.
- egyszerű bejelentési eljáráshoz kötött, minimum 8m²-es tetőtéri lakószoba kialakításához.

A támogatás mértéke:

- a) új lakás építése és új lakás vásárlása esetén: 2.000.000,- Ft
- b) lakás bővítése esetén 300.000 forint,
- c) használt lakás vásárlása esetén 500.000,- forint.

Fiatalok lakáshoz jutása helyi támogatásában a 2023. évben 25 fő kérelmét támogattuk. Elutasításra 5 fő esetében került sor, az elutasítások okai:

- magasabb volt az egy főre jutó jövedelem,
- a kérelmező 150 napot meghaladóan nyújtotta be a kérelmét.
- a kérelmet nem az ingatlan vevője adta be.

Fiatalok lakáshoz jutása helyi támogatására a 2023. évben összesen 15.000.000,- Ft került kifizetésre.

Otthonteremtési támogatás helyi támogatása

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete az otthonteremtés helyi támogatásának szabályairól a 19/2022.(VI.30.) önkormányzati rendeletében (a továbbiakban: Rendelet) rendelkezett.

Az önkormányzati rendeletben foglaltak alapján Hajdúhadház Város Önkormányzata a Hajdúhadház közigazgatási területén új lakást építő vagy új építésű lakást vásárló természetes személyeket a lakásépítéshez, lakásvásárláshoz kapcsolódóan otthonteremtési támogatásban részesítheti. Az önkormányzati rendelet célja, hogy elősegítse az új lakáshoz jutást, új lakás építést.

Hajdúhadház Város Önkormányzata egyszeri vissza nem térítendő otthonteremtési támogatást nyújt a Hajdúhadházon élő vagy Hajdúhadházon letelepedni szándékozó természetes személy részére, aki a Hajdúhadház város közigazgatási területén belül lévő ingatlan tulajdonosaként az ingatlana területére új lakást épít, vagy új építésű lakást vásárol.

Az otthonteremtési támogatás mértéke 2.000.000,- Forint. A támogatás az új lakás építéséhez vagy az új építésű lakás vásárlásához szükséges saját erő kiegészítésére szolgál. Támogatásra a Hajdúhadház Város közigazgatási területén új lakást építő vagy új építésű lakást vásárló szociálisan rászoruló személyek jogosultak.

Nem állapítható meg otthonteremtési támogatás:

- ha a kérelmező és házastársa (élettársa) már részesült e rendelet szerinti támogatásban,
- ha a kérelmező vagy házastársa (élettársa) Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének a fiatalok lakáshoz jutása helyi támogatásának szabályairól szóló 15/2015. (III.26.) önkormányzati rendelete 3. § a) vagy b) pontja szerint új lakás felépítéséhez vagy új lakás megvásárlásához támogatásban részesült,
- ha a Képviselő-testület által a támogatás céljára biztosított keretösszeg elfogyott.

A támogatás új lakás építése esetén csak akkor állapítható meg, ha az építkezés helyszínéül szolgáló ingatlan területén a támogatás mértékének megfelelő összegű építőanyag rendelkezésre áll vagy az alapozás elkészült szerelőbetonnal és az e-napló megnyitásra került. A támogatás csak olyan kérelmező részére nyújtható, akinek az önkormányzattal szemben semminemű tartozása nem áll fenn.

Az otthonteremtési támogatás helyi támogatásában 2023. évben 1 fő kérelmét támogattuk. Elutasításra nem került sor. 2023. évben összesen 2.000.000,- Ft került kifizetésre.

Családi Portaprogram-Szociális Földprogram

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi szociális földprogramról szóló 25/2020. (XI.05.) önkormányzati rendelete alapján Hajdúhadház Város Önkormányzata a szociálisan rászoruló személyek részére természetbeni ellátásként a 2023. évben is megvalósította a Családi Portaprogram-Szociális földprogramot. **A Családi Portaprogram-Szociális földprogram célja**, hogy elősegítse a szociálisan hátrányos helyzetű, rászoruló emberek, családok konyhakertjeinek megművelését, hozzájáruljon a kisállattartási gyakorlat megerősítéséhez, ezáltal az érintett személyek, családok megélhetésének elősegítéséhez, életminőségének javulásához, az önellátás alapjainak megszilárdulásához, önálló egzisztenciateremtési esélyeinek növeléséhez.

A 2023. évi Családi Portaprogram-Szociális földprogramban az a személy vehetett részt:

- a) akinek legalább egy éve bejelentett lakóhelye vagy tartózkodási helye van Hajdúhadházon, és legalább 100 m²-es konyhakerti növénytermesztésre alkalmas területtel és állattartásra alkalmas feltételekkel és udvarral rendelkezik és
- b) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban vagy

- c) foglalkoztatást helyettesítő támogatásban, vagy
- d) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül vagy**
- e) olyan megváltozott munkaképességű, akinek egészségügyi állapota a programban való részvételét lehetővé teszi vagy
- f) azon nyugdíjszerű ellátásban részesülő személy, akinek családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 400%-át vagy
- g) álláskeresői járadékban vagy nyugdíj előtti álláskeresői segélyben részesül vagy
- h) közfoglalkoztatott vagy
- i) olyan szociálisan rászoruló személy, akinek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének hatszorosát.

A Családi Portaprogram -Szociális földprogram keretében a 2023. évben 416 kérelmet nyújtottak be. Az előírásnak **389 fő** kérelmező felelt meg, részükre **20 db előnevelt csirke, 2 zsák csirkenevelő táp, 2 csomag vetőburgonya, és 1 zsák műtrágya, valamint 1 kg dughagyma, 1 csomag vetőborsó, 1 csomag bab került kiosztásra.** A Családi Portaprogram -Szociális földprogram keretében felhasznált támogatás összesen: **15.647.747,- Ft.**

Összesen 27 kérelem került elutasításra, az elutasítások okai:

- nem volt előkészítve veteményezésre a földterület, illetve kisállat tartására alkalmatlanok voltak a körülmények,
- a kérelmező a korábbi 2 évben nem teljesítette a megállapodásból eredő kötelezettségét, ezért a programban nem vehet részt.

2.4. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai

Hajdúhadházon a gyermekétkeztetésben három konyha (a Hajdúvitéz Nonprofit Kft. által működtetett) és a Hajdúhadházi Bölcsőde konyhája vett részt. Kettő konyha az iskolai nevelésben részt vevő, egy konyha az óvodai nevelésben, egy konyha a bölcsődei nevelésben résztvevő gyermekek számára főz.

2.4.1. Hajdúhadházi Városi Óvoda (székhely)

A Hajdúhadház Város Önkormányzata fenntartásában működő Hajdúhadházi Városi Óvoda 4242 Hajdúhadház, Szilágyi Dániel utca 2-4. szám alatti székhelyén a 2022/2023. *nevelési év* végén (2023. augusztus 31-én) 175 férőhelyen 197 gyermek volt, így a férőhelyek kihasználtsága 112 %-os volt. Összesen 197 gyermek vett részt a gyermekétkeztetésben, ebből az összes gyermek ingyenes étkeztetésben részesült. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 131 gyermek részesült.

A Hajdúhadházi Városi Óvoda székhelyén a 2023/2024. *nevelési évben* (2023. október 1-jén) 175 férőhelyen 186 gyermek volt, így a férőhelyek kihasználtsága 106 %-os volt. Összesen 186 gyermek vett részt a gyermekétkeztetésben, ebből az összes gyermek ingyenes étkeztetésben részesült. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 133 gyermek részesült.

2.4.2. Hajdúhadházi Városi Óvoda Petőfi Utcai Telephely

A Hajdúhadházi Városi Óvoda 4242 Hajdúhadház, Petőfi utca 1/A. szám alatti telephelyén a 2022/2023. *nevelési év* végén (2023. augusztus 31-én) 175 férőhelyen 182 gyermek volt, így a férőhelyek kihasználtsága 104 %-os volt. Összesen 182 gyermek vett részt a gyermekétkeztetésben, ebből az összes gyermek ingyenes étkeztetésben részesült. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 97 gyermek részesült.

A Hajdúhadházi Városi Óvoda Petőfi utcai telephelyén a 2023/2024. *nevelési évben* (2023. október 1-jén) 175 férőhelyen 192 gyermek volt, így a férőhelyek kihasználtsága 110 %-os volt. Összesen 191 gyermek vett részt a gyermekétkeztetésben, ebből az összes gyermek ingyenes étkeztetésben részesült. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 88 gyermek részesült.

2.4.3. Hajdúhadházi Városi Óvoda Bercsényi Utcai Telephely

A Hajdúhadházi Városi Óvoda 4242 Hajdúhadház, Bercsényi utca 23. szám alatti telephelyén a 2022/2023. *nevelési év* végén (2023. augusztus 31-én) 150 férőhelyen 165 gyermek volt, így a férőhelyek kihasználtsága 110 %-os volt. Összesen 165 gyermek vett részt a gyermekétkeztetésben, ebből az összes gyermek ingyenes étkeztetésben részesült. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 123 gyermek részesült.

A Hajdúhadházi Városi Óvoda Bercsényi utcai telephelyén a 2023/2024. *nevelési évben* (2023. október 1-jén) 150 férőhelyen 157 gyermek volt, így a férőhelyek kihasználtsága 105 %-os volt. Összesen 157 gyermek vett részt a gyermekétkeztetésben, ebből az összes gyermek ingyenes étkeztetésben részesült. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 102 gyermek részesült.

A fenti adatokból kitűnik, hogy a Hajdúhadházi Városi Óvoda székhelye és telephelyei magas kihasználtsággal működnek.

A Hajdúhadházi Városi Óvoda székhelyén és telephelyein jelentős feladat hárul az óvodapedagógusokra az esélyteremtés és a hátránykompenzálás területén, mivel az óvodába jelenleg járó 534 fő gyermekből 363 fő (2023.10.01-jén) halmozottan hátrányos helyzetű családból érkezett, számuk 387 főre emelkedett (2024. április 22-én fennálló adatok alapján). Ez a tény teszi szükségessé, hogy külső szakembereket is bevonjanak az óvodai nevelés támogatása érdekében, mint pszichológus, logopédus, gyógypedagógus.

2018. szeptember elsejétől a Hajdúhadházi Városi Óvoda félállású óvodapszichológust foglalkoztat, aki szintén segíti a pedagógusok munkáját és telephelyenként 30-40 gyermekkel foglalkozik egyéni és csoportos formában. A sajátos nevelési igényű gyermekeknek az óvoda a törvényi előírásnak megfelelően biztosítja a gyógypedagógus által a külön fejlesztést.

Az intézmény 2021. decemberétől főállásban gyógypedagógus szakembert foglalkoztat, aki biztosítja a logopédiai fejlesztést a nagycsoportos korú gyerekek számára, illetve a gyógypedagógiai fejlesztést a sajátos nevelési igényű gyerekek számára.

Az intézményben egyre több kevert specifikumú, autisztikus tünetekkel élő gyermeket nevelnek, ez a szám évről évre emelkedik a 2023/2024-es nevelési évben 17 fő SNI és 47 fő BTMN igényű gyermek van.

A Hajdúhadházi Városi Óvoda tapasztalatai szerint Hajdúhadházon megnövekedett az Egyházi Nevelőszülői Hálózatokban dolgozók száma, amelynek eredménye lett, hogy év közben is jelentős számban vesznek fel ideiglenes elhelyezés keretein belül nevelőszülőkhöz helyezett óvodás korú gyerekeket. Ez a tény külön feladatot ró az intézmény dolgozóira, hiszen a nevelőszülő mellett a gyermekekhez kijelölt gyámokkal is tartaniuk kell a kapcsolatot. Az intézmény jelenleg 54 fő nevelőszülőnél élő gyermeket nevel, amely létszám a korábbi évben nevelt 37 főhöz képest emelkedő tendenciát mutat.

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított szociális segítő munkatárs szintén nagy segítséget jelent a hátránykompenzálásban.

Az intézmény együttműködik civil szervezetekkel, társintézményekkel pl.: Hajdúvitéz Nonprofit Kft., Kertbarát Kör Egyesület, Hagyományörző Lovas Klub, Fogadj Örökbe Egy Óvodát, Bogárháton Alapítvány, Hajdú Gondoskodó Szolgálat, Integrált Személyiségfejlesztő Óvoda Alapítvány, Lippai Balázs Roma Szakkollégium.

A civil szervezetekkel történő közös munka is jelentősen segíti a hátránycsökkentő munkát az óvodai élet mindennapaiban.

2.4.4. Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

A Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola 2023. október 1. napján fennálló statisztikai adatai alapján az intézményben 1051 gyermek tanult, melyből az alsó tagozatok tanulók száma 594 fő (56,5%), a felső tagozatos tanulók száma 457 fő (43,5 %).

A 2023. évi statisztikai adatok alapján a tanulólétszám megoszlása a következőképpen alakult:

Feladatellátási hely	Férőhelyek száma	Tanuló létszám	Kihasználtság
Bocskai tér 14. szám	850	562 fő	66,1 %
Szilágyi Dániel u. 2-4. szám	770	448 fő	58,2 %
Rákóczi utca 50. szám	160	41 fő	25,6 %

Az intézményben 2023. január 1-2023. december 31. közötti időszakban 1204 fő vett részt az intézményi gyermekétkeztetésben, melyből 100 %-os támogatásban részesült (ingyen étkező) 1084 fő, 50 %-os támogatásban 40 fő és teljes térítési díj megfizetésére volt köteles 80 fő.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók száma összesen: 828 fő (a tanulók 78,8 %-a)
 - sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: 71 fő, ebből 30 fő beintegrált
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: 328 fő (a tanulók 31,2 %-a)
 - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: Alapfokú művészeti oktatásra jár: 429 fő,

ebből kiemelten tehetséges a tanulók 41 %-a.

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma: 727 fő a tanulók 69,2 %-a (3H), 0,3 %-a (2H).

Egyéni tanrendben tanulók száma 19 fő.

Az egyéni tanrendben tanulói jogviszonyt szakértői és orvosi szakvélemény alapján biztosítják, melyet a szülő az Oktatási Hivaltól igényelhet.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 761 fő (a tanulók 72,4 %-a)

Iskolaotthonos gyermekek száma: 594 fő (a tanulók 56,5 %-a)

Tanulósobai foglalkozást igénybe vevő gyermekek száma: 50 fő

Az oktatási intézmény által nyújtott egyedi, sajátos szolgáltatások típusa, a szolgáltatást igénybe vevő gyermekek száma: (Korrepetálások, felzárkóztató foglalkozások, fejlesztőpedagógiai foglalkozások, stb.)

- korrepetáláson és felzárkóztató foglalkozáson 328 fő vett részt. 30 fő vesz részt magyar nyelv és irodalomból, matematikából és idegen nyelvből.

- fejlesztő foglalkozásokon a tanulók közül 328 fő vesz részt, ők azok, akik beilleszkedési - magatartási vagy tanulási nehézséggel küzdenek. Őket a Szakszolgálaton és iskolán belül alkalmazott fejlesztőpedagógusok fejlesztik.

- ezen kívül a beintegrált SNI-s tanulókat – 30 fő heti 2 illetve 3 alkalommal kiscsoportos formában fejlesztik gyógypedagógusok.

- A Rákóczi úti tanulók (41 fő) heti 3, ill. 4 rehabilitációs foglalkozáson vesznek részt.

Logopédiai foglalkozáson 2023. első felében 30 tanuló vett részt a Szilágyi tagintézményben, a Földi épületben 62 fő, de szeptembertől kb. 90, 100 tanuló fejlesztettek.

- Pszicho-gondozást a szülők támogatásával 45 tanulónak kértek az iskolai pszichológustól. Egyszeri tanácsadáson 83 fő, csoportfoglalkozásokon 33 fő vett részt. Két évfolyamban több magatartási problémával küzdő tanulóhoz segítséget kértek a szakszolgálattól. Az iskolapszichológus 2018. decemberétől kezdve van jelen az intézményben, aki megkönnyítette, hogy a magatartási problémákat intézményen belül próbálják kezelni és megoldani, s ennek a megoldásában nagy segítséget nyújt az iskolai szociális segítő szakember munkája is.

Sajnos az évisméltó elsős tanulók közül több tanuló ismételtelen nem lehet bevonni a mindennapos iskolába járásba. Őket további pszichiátriai kivizsgálásra küldték. A pszichogondozás hosszú folyamat. A szülők, bár belegyezésüket adják, együttműködésük nem jellemző, nem mennek el már az első megbeszélésre sem. Számtalan esetben tapasztalják, hogy a szakvizsgálatokra anyagi okok miatt nem tudják elvinni (ha a vizsgálati időpont hónap végére esik), vagy a kiírt gyógyszert nem adják be gyermeküknek, ami tovább súlyosbítja a tanulók napközbeni magatartását, viselkedését.

Az ötödik évfolyamon elkezdődött a tehetségűzés, ami szintén egy hosszabb folyamat. Az előszűrés már lezajlott, jelenleg a másodikkörös teszteken vesznek részt a tanulók. A tehetségesnek bizonyult tanulókról szakvélemény készült.

A látogatott családok száma:

Fontos és hasznos a családokkal való személyes találkozás, sok háttérinformációt tudnak meg a gyerekekről és az adott problémákról egyaránt.

Jellemző, hogy a szülők az intézmény munkatársától informálódtak gyermekük igazolatlan hiányzásairól, vizsgálati időpontokról, magatartási gondjairól. Az intézmény munkatársainak tapasztalatai szerint, nem minden szülő tud megfelelően a szülői kötelezettségnek megfelelni, s e mögött a szülők tudatlansága, iskolázatlansága, érdektelensége is állhat. A családok megkeresése a fentiekén kívül a felszólító, a szülői értesítő, hivatalos levelek átadása miatt is szükséges volt. A szülők a legtöbbször együttműködtek. A szülőkkel való kapcsolattartás jónak mondható, bár önmaguktól kevesen érdeklődnek gyermekük tanulmányai, magatartása, eredményei felől. Általában elmondható, hogy kérésre, telefonhívásra vagy ellenőrzőben/üzenő füzetben jelzésre felkeresik az érintett pedagógusokat. Az alsós évfolyamokon hatékonyabbnak tűnik a szülői együttműködés, a felsős szülők kevésbé érdeklődőek, s már nem ellenőrzik gyermeküket.

A szülőkkel a fentiekén kívül fogadóórákon és szülői értekezleteken tartják a kapcsolatot. Szülői értekezletet év elején, szeptemberben, majd novemberben és félévkor, januárban tartottak a nevelők. A szülők fogadóórán keresztül mind a nevelőkkel, szaktanárokkal, osztályfőnökökkel és a szociálpedagógussal is beszélhetnek, tájékoztatást kaphatnak gyermekükről. Tény, hogy nem mindig a megadott időpontban keresik a nevelőket, de mégis előrelépés, hogy érdeklődnek és próbálnak együttműködni az iskolával, a pedagógusokkal.

A tanuló közösségben tapasztalt problémák száma:

anyagi	Felszereléseik hiányosságában mutatkozik meg (tanulók 80%-a!!!)
gyermeknevelési	Számonkérés hiánya, gyerekek hazugságainak elfogadása, szülői kötelezettségek nem ismerése, iskolai lógások – napi számonkérés nincs meg, a szülő „falaz” a gyerekeknek. A szülők pakolják a tanulók tanfelszereléseit a táskájukba. kb.: 40%
gyermekintézménybe beilleszkedési	beilleszkedési zavar megállapítva: a tanulók 30 %-ánál
magatartászavar, teljesítményzavar	aktivitás és figyelemzavarral küzd a tanulók 60 %-a Ezen kívül sok magatartási probléma, kulturálatlan beszéd kb. 80 %-ban.
családi konfliktus, párkapcsolati	
életviteli	A szülőknek nincsen hónap végén pénzük. A tanulóknak nincs biztosítva az alapvető szükséglete pld. reggeli nélkül kezdi a napját kb. 70 %. A napirend, rendszeresség hiánya kb. 90 %-uknál figyelhető meg.
elhanyagolás	Kb. 20 súlyosan elhanyagolt tanuló van.
bántalmazás	nem bizonyított
fogyatékoság, retardáció	SNI-s tanulók a Rákóczi épületben 33 fő
	alkoholfogyasztás

szenvedélybetegség	cigarettázás gyógyszerszedés
egyéb problémák	rongálások 30 alkalom

Szakemberek bevonása:

- Védőnők hatékony munkája prevencióban, a problémák megoldásában
- Gyermekorvosokkal szoros együttműködés, tájékoztatás a tanulók hiányzásáról.
- Iskolai szociális segítő munkája a prevencióban, problémák kezelésében, családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal történő kapcsolattartásban.
- Szakszolgálathoz küldött tanulók kb. 250 fő kontroll és új vizsgálat iránti kérelmek benyújtása.
- Szakértő Bizottsághoz küldött tanulók 20 fő
- Pszichológushoz küldött tanulók 140 fő
- Gyermekpszichiátriára küldött és járó tanulók 30 fő
- Szemészetre, fül-orr-gége szakrendelésre, hallásvizsgálatra küldött tanulók közül sokan még nem mentek el.

Az oktatási intézmény munkatársainak tapasztalatai szerint sok esetben nem viszik el a kontroll vizsgálatra a tanulókat, főleg akkor fordul elő, ha a vizsgálat dátuma hónap végére esik. Sok tanulónak a gyermekpszichiátriára kértek időpontot a viselkedésük, magatartási problémáik, dühkitöréseik miatt. Több tanuló esetében megfigyelhető, hogy többször kell új időpontot kérni, mert nem mentek el a vizsgálatra. Ugyanakkor problémát jelent az is, hogy hiába mentek el, nem adták be rendszeresen a gyermeknek a gyógyszert, az orvos szakvéleményét felülbírálták. Ilyen esetben az intézmény munkatársai jelzéssel éltek az esetmenedzser felé.

Jelzések a Család- és Gyermekjóléti Központ, a Járási Gyámhatóság, Igazgatásrendészeti Alosztály felé

2023	Első félév	Második félév
Összes jelzés	914 jelzés 250 tanuló	1480 jelzés 288 tanuló
Felszólítás tanulók száma	158 tanuló	146 tanuló
Szülői értesítő db / fő	68 fő 130 db	191 fő 438 db
Problémajelző db / fő	165 fő 321 db	263 fő 531 db
Feljelentés db/fő	56 fő 85 db	106 fő 138 db
10 órás jelzés	118 tanuló	117 tanuló

30 órás jelzés	62 tanuló	70 tanuló
50 órás jelzés	40 tanuló	40 tanuló

Az iskola együttműködése más intézményekkel, szervezetekkel

Az oktatási intézmény a *Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központtal* hatékonyan együttműködik.

Előrelépés, hogy voltak olyan osztályfőnökök, akik szinte heti rendszerességgel éltek a kapcsolattartási lehetőségek valamelyikével. pl.: telefonálás probléma esetén, tanács kérése, iskolai szociális segítő bevonása stb.

Az eszmegbeszéléseken a pedagógusoknál is javuló tendenciát mutat a személyes részvétel. Hatékonyság céljából fontos, hogy személyesen legyenek jelen az osztályfőnökök az eszmegbeszéléseken. A szülők többsége részt vett ezeken a megbeszéléseken, s így tudnak közös célt kitűzni.

A Hajdúhadházi Rendörkapitányság Igazgatásrendészeti Alosztályának küldik az igazolatlan hiányzásokból adódó feljelentéseket.

A *Gyámhivatallal* az igazolatlan hiányzásokkal kapcsolatban működnek együtt.

Az intézmény együttműködik a településen működő civil szervezetekkel, a Hajdúvitéz Nonprofit Kft-vel, Hajdúhadházi Kosárlabda Klubbal, Hajdúvitéz Sportegyesülettel.

2.4.5. Szünidei gyermekétkeztetés

2023. évben négyszer volt Hajdúhadházon jogszabály alapján történő szünidei gyermekétkeztetés. A tavaszi szünidőben 782 fő, a nyári szünidőben 1270 fő, az őszi szünidőben 782 fő, míg a téli szünidőben 780 fő kapott ingyenes meleg főétkeztést.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

3.1. Gyermekjóléti szolgáltatás

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatokat Hajdúhadházon a Hajdúhadház Város Önkormányzata fenntartásában működő **Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ** (4242 Hajdúhadház, Béke utca 54/B. szám) látja el.

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ alaptevékenységei:

1. Család- és Gyermekjóléti szolgáltatás (Hajdúhadház város közigazgatási területén)
2. Család- és Gyermekjóléti Központ (Hajdúhadházi Járás egész területén)
3. Szakképző iskolai tanulók szakmai gyakorlati oktatásával összefüggő működtetési feladatok

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ személyi feltételei

A 2023. évben az intézményben 3 fő munkaviszonya szűnt meg, a szakemberek pótlására csak részben került sor. A fluktuáció oka továbbra is a megnövekedett munkateher és a problémák súlyossága. A munkaerőhiány miatt többletfeladat nehezedik a munkavállalókra, a szolgálat szakmai vezetése 2021. február óta nem megoldott, azt az intézményvezető látja el jelenleg is. A határidők csúszása a kliensek együttműködési készségének hiányára, illetve a magas gondozotti létszámra vezethetőek leginkább vissza. A gondozotti létszám a jogszabályban előírtaknál 60 %-al magasabb jelenleg a kollégáknál. 2023. december 31-ig 24 fő volt az intézmény statisztikai létszáma, melyből 2023. december 31-ig 3 álláshely volt betöltetlen és a GYED-en lévő munkatárs helyettesítése nem megoldott.

A szervezeti egységekben betöltött munkakörök és az ellátott családok száma jelenleg:

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat:

Ssz	heti munka- idő órában	munkakör megnevezése	szakképzettség/ek	ellátott gyermekek / családok száma *
1.	30	családsegítő	Okleveles szociális munkás, szociológus	67 gyermek/21 család 3 tanácsadott
2.	40	családsegítő	Szociális munka alapképzés	Jelenleg GYED helyettesítése nem megoldott
3.	40	családsegítő	érettségi (szociális munka BA folyamatban)	74 gyermek/39 család 1 tanácsadott
4.	40	családsegítő	Általános szociális munkás	66 gyermek/23 család 1 tanácsadott
5.	40	családsegítő	Szociálpedagógus, okleveles emberi erőforrás tanácsadó	61 gyermek/39 család 8 tanácsadott
6.	40	családsegítő	Szociális munkás	59 gyermek /30 család 1 tanácsadott
7.	40	családsegítő	Szociális munkás, Okleveles egészségügyi szociális munkás	57 gyermek/39 család 9 tanácsadott
8.	40	családsegítő	Szociális munkás	72 gyerek /32 család 3 tanácsadott
9.	40	családsegítő	Szociálpedagógus	74 gyermek/36 család 4 tanácsadott

*4000 fő lakosságszámra (település/közös hivatalhoz tartozó települések) vetítve, vagy – ha ez magasabb létszámot eredményez – minden 25 ellátott családra 1 fő családsegítő - 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet

Család- és Gyermekjóléti Központ:

Ssz	munkakör megnevezése	heti munka- idő órában	szakképzett- ség/ek	ellátott gyermekek** / családok száma*
1.	Intézményvezető- esetmenedzser, járási jelzőrendszeri koordinátor	40	Okleveles szociálpedagógus, szociális szakvizsga, mester szintű vezetőképzés	11 gyerek/ 7család
2.	Szakmai vezető - esetmenedzser	40	Szociálpedagógus, pasztorálpszicholó giai szakreferens, alapszintű vezetőképzés,	64 gyerek /33 család
3.	esetmenedzser	40	Szociálpedagógus	137 gyerek/ 76 család
4.	esetmenedzser	40	Szociálpedagógus	168 gyerek/ 76 család
5.	esetmenedzser	40	Szociálpedagógus	196 gyerek/ 84 család
6.	Óvodai- és iskolai szociális segítő	40	Szociálpedagógus	1849 gyerek / 7 közn.int/tag.int
7.	Óvodai- és iskolai szociális segítő	40	Szociálpedagógus	1862 gyerek/ 6 közn.int/tag.int
8.	Szociális diagnózist készítő esetmenedzser	40	Szociálpolitikus, Általános szociális munkás	20 gyerek/10 család
9.	Szociális asszisztens	40	Pedagógiai asszisztens	

*7000 fő járási lakosságszámra vetítve, de minimum 3 fő azzal, hogy esetmenedzser esetében – ha ez magasabb létszámot eredményez – minden 50 ellátott családra 1 fő.

**1000 fő köznevelési, szakképző intézményben nyilvántartott gyermekre vetítve 1 fő óvodai és iskolai szociális segítő

Az intézmény tárgyi feltételei:

Az intézmény minden szakmai követelménynek maximálisan megfelel. Biztosítva van a kliensek számára a segítő beszélgetésekhez szükséges intim környezetet, a várakozás. Az intézményben elkülönül egymástól a két szakmai egység a dolgozó szobák és az ügyfélfogadó helyiségek tekintetében. A közösségi helyiségek közös használatban vannak. A technikai felszerelés megfelelő, minden dolgozó saját számítógéppel rendelkezik, az ügyfélfogadásra kijelölt irodák szintén számítógéppel, internettel, megfelelő technikai berendezéssel felszereltek. Karbantartásuk folyamatos.

Az épület tömegközlekedéssel és egyénileg is jól megközelíthető, bár eléggé kiesik a városközponttól. Akadálymentesítése a törvényi feltételeknek megfelel. 2023-ban elkezdődött az épület energetikai felújítása.

Az intézmény ügyfélfogadása:

Hétfő	8-12 óráig
Kedd	8-12 óráig
Szerda	8-15 óráig

Csütörtök	8-12 óráig
Péntek	8-12 óráig

Az ügyfélfogadási időn túl is fogadják azokat a klienseket, akik munkából jöttek és másképp nem tudnák megoldani az intézménnyel való kapcsolattartást, vagy ügyintézéshez kérnek segítséget.

A munkatársak rendszeresen végeznek családlátogatást, melyhez használják az intézmény kerékpárjait és az Önkormányzat által heti kétszer biztosított személygépjárművet.

1. Család- és Gyermekjóléti szolgálat:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szociális törvény) 64.§-a szerinti **családsegítés** feladatait: a szolgáltató működési területén a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás biztosítása.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja továbbá a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyermekevédelmi Törvény) 39. §-a és 40. §-a szerinti **gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat**: a szolgáltató működési területén a gyermek testi és lelki egészségének, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez nyújtott szolgáltatás biztosítása.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el. A családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás elősegíti a szociális munka eszközeivel és módszereivel (családgyógyítás) a problémák komplex módon való kezelését, a családokban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását, mely magába foglalja a megelőzést, a probléma feltárását, a problémamegoldást. Módszerek: információnyújtás, tanácsadás, ügyintézésben segítségnyújtás, adományok közvetítése.

Az intézmény a családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működtet. A jelzőrendszer havonta egy alkalommal szakmaközi egyeztetésen találkozik, ahol a különböző jogszabályokat az aktuális problémákat egyeztetjük, a felmerült szükségletekre megpróbálunk megoldást találni. 2023-ban 9 alkalommal került erre sor, főleg a fejtetvesség és fertőző bőrbetegségek, az otthoni ápolásra szoruló személyek problémái kapcsán. Minden alkalommal elektronikus úton kerül megküldésre a meghívó, jelenléti ív és feljegyzés készül, közel 18-20 fő állandó résztvevője van az egyeztetéseknek. **2023. novemberétől a szakmaközi egyeztetések helyszíneit a jelzőrendszeri tagok intézményei/szolgáltatói biztosítják, ezzel is elősegítve egymás munkájának megismerését, cél az együttműködés fejlesztése és az érzékenyítés.** Az elmúlt időszakban az igazolt és igazolatlan hiányzások magas száma miatt is rendszeresen egyeztetünk. A jelzőrendszeri megbeszélésen a járási jelzőrendszeri tanácsadó is részt vesz és tájékoztatja a tagokat a jogszabályváltozásokról, a jelzőrendszer működését érintő kérdésekben együttműködésre ösztönöz és szakmai tanácsot ad.

A jelzőrendszer működésében évről évre egyre nagyobb együttműködés tapasztalható, a tagok érzékenyebbek lettek a felmerülő problémákra és törekszenek a közös munkára az összefogásra. Munkánk hatékonysága nagymértékben függ a jelzőrendszeri tagok együttműködési készségétől. Előfordul, de már csak kevés esetben tapasztaljuk, hogy konfrontációt igénylő esetekben nem merik a jelzőrendszeri tagok felvállalni a problémát, nem merik leírni, hogy mi okozza a gyermek veszélyeztetettségét, mert félnek, hogy akkor a szülővel nem lesz jó a kapcsolata a továbbiakban. Az intézmény nagyon sok jelzést kap a köznevelési intézményektől a magas számú igazolatlan és igazolt hiányzásokról. Az órai magatartási probléma, tiszteletlenség, hangos beszéd, stb. problémák jelzése visszaszorult, próbálják pedagógiai módszerekkel kezelni illetve igénybe veszik az óvodai és iskolai szociális segítő munkatárs segítségét.

Az intézmény szolgáltatásait az ügyfelek igénybe vehetik önkéntesen, vagy a jelzőrendszer által közvetítve, vagy együttműködésre kötelezve. (ügyintézés, egyszeri tanácsadás, alapellátás, védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel)

Az *ügyintézés* során segítséget kaphatnak hivatalos ügyek intézésében, pénzbeli-természetbeni ellátásokhoz való hozzájutásban, információ nyújtás, tanácsadás, adományozás stb.

Az intézmény a Magyar Élelmiszerbank Egyesület Élelmiszermentés programjában évek óta folyamatosan részt vesz, sikerült hatékony és sikeres együttműködést kialakítaniuk. Az új lehetőségnek köszönhetően 2021. februárja óta már nem 2 hetente, hanem minden héten 1 alkalommal szerdán az intézmény szolgáltatásait igénybe vevők, a város lakossága között alkalmanként kb. 150-300 kg mennyiségű mentett élelmiszer (zöldség, gyümölcs, pékáru) került kiosztásra. **2023-ban összesen 12.362 kg élelmiszert adtak át 6.400 fő kliensnek 18.878.806.- Ft értékben.**

2023 évben 11 fő iskolai közösségi szolgálatot teljesített összesen 550 órában.

Az intézmény a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával együttműködve letöltő helyet biztosít azok számára, akik a szabálysértési pénzbírságukat nem megfizetni, hanem ledolgozni szeretnék. **2023-ban 6 fő összesen 428 órát dolgozott az intézményben, hivatalsegéd és eljáró munkakörben.**

2023-ban a család- és gyermekjóléti szolgálat forgalmi adatai:

A szakemberek a személyes találkozás mellett törekednek a telefonos és az elektronikus úton történő kapcsolatfelvételre, egyre több kilens használja az intézmény közösségi oldalán történő privát üzenetküldés lehetőségét.

A szolgálat forgalmi adatai (Halmazott adat!)

Forgalmi adatok	Kapcsolatfelvételek száma	Fő	Családok száma
Éves forgalom	19.030.	2106	1011

Ellátottak számára vonatkozó adat

Ellátotti adatok	Fő	Családok száma
Tárgyévben a szolgálatnál megfordult <u>régi</u> kliensek száma	1798	884
Tárgyévben a szolgálatnál megfordult új kliensek száma	308	246
Összesen (01+02 sor)	2106	1011

A szakmai tevékenységek adatai (az év folyamán)

A táblázatban mindenki szerepel, **aki valamilyen szolgáltatást együttműködési megállapodás vagy nem együttműködési megállapodás alapján igénybe vett.**

Megnevezés	Szakmai tevékenységek halmozott száma
	a
Információnyújtás	2380
Segítő beszélgetés	2251
Tanácsadás	558
Ügyintézéshez segítségnyújtás	1159
Konfliktuskezelés	11
Kríziskezelés	6
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli)	52
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (természetbeni)	47
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	32
ebből (09-ből): Közvetítés átmeneti gondozásba	9
Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz	3
Esetkonferencia	34
Esetmegbeszélés	18
Esetkonzultáció	982
Szakmaközi megbeszélés	9
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	186
Családlátogatás	2540
Adományközvetítés	1910
Összesen	12187

Jelzések:

2023 évben 2261 db – ebből 1937 darab 18 év alulit érintő - jelzés érkezett a szolgálathoz, a jelzéssel érintett személyek száma 911 fő. A legtöbb jelzés a köznevelési intézményekből érkezik igazolatlan mulasztásról és magatartási problémákról. 2023-ban ez 1147 jelzést jelentett, ezt az egészségügyi szolgáltatók - ezen belül is a védőnők - magas számú jelzése követi. Ezek gondozatlan terhességről, oltás elmaradásáról, szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anyákról érkezik. Az érintett családoknál közösen is szokott Védőnő, Családsegítő, Gyámügyi Osztály családlátogatást tenni. A szolgálat rendszeresen adományba részesíti az együttműködő várandós anyákat folyamatos szociális segítő munkát biztosít a hatékony gyermeknevelői tevékenység elősegítése érdekében.

Az iskolavédőnők fejtetvességről, oltás elmaradásáról, várandós anyák elmaradt terhesgondozásáról küldtek problémajelzést.

A jelzések beérkezését követően esetmegbeszélések, esetkonferenciák szervezésére kerül sor, ahol a szakemberek közösen dolgoznak a probléma megoldásán.

Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én a család- és gyermekjóléti szolgálatnál: 397 fő. Ez növekedést mutat az előző évhez képest.

Az intézmény prevenciós programjai közül a Tere-Fere Klub működik jelenleg.

Tere-Fere klub: Havonta 1 alkalommal. Közösségépítő játékok, múltidéző beszélgetések, kézműves tevékenység, egészséges életmód kötetlen beszélgetés formájában. A klub az idősebb korosztályt várja, 23 fő állandó résztvevője van. Rendszeresen szerveznek intézményen kívüli programokat: közös főzést, egészségnapot és sportnapot is lebonyolítottak. A találkozások során kézműves foglalkozásra, egészséges táplálkozás népszerűsítésére, film megtekintésére és feldolgozására, beszélgetésekre és közösségépítő játékokra is sor kerül.

A Nyári Játsszóházat a nyári szünet idején szervezik. 2023-ban kétszer 1 hét időtartamban szervezték meg. Az első alkalommal a dolgozó szülők gyerekeinek, a második alkalommal pedig a gondozott családokban élő gyerekeknek.

Tevékenységek: minden nap közös játékkal kezdődött a program, ezt követően kézműves foglalkozások, társasjátékok, udvari játékok, csocsó volt elérhető. A munkatársak katonai bemutatót szerveztek, a mentőszolgálat tevékenységének megismerésére nyílt lehetőség, betekintheztek a rendőrség munkájába, megnézheték az épületet belülről is. A szabadban erdei környezetben számháború zajlott, sportprogramok és játszótérezés volt elérhető a gyerekek számára.

Erzsébet tábor – Zánka 2023.08.06.-08.11. 31 fő részvételével 3 felnőtt kísérővel első alkalommal pályáztak az Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekekért Alapítvány által meghirdetett ottalvós Zánkai élménytábor felhívásra. Az intézmény nagy figyelmet fordít a hátrányos helyzetű gyermekek szocializációjára, közösségfejlesztésre, azon családok támogatására, akiknek gyermekeik táboroztatására önrőből nincs lehetőségük. További célkitűzésük, hogy olyan élményt kapjanak a gyermekek, ami számukra is meghatározó, megtapasztalják a nyár örömeit, gazdagabb gyerekkort éljenek meg, mely által később jobban megtalálják boldogulásukat a társadalom tagjaként.

Karácsonyi ünnep körben a helyi általános iskola zene tagozatának színvonalas műsorával és adomány osztással várják minden évben a családokat. 2023-ban 50 család részesült

adományban, a Magyar Élelmiszerbank Egyesület, a CSODA CSOMAG, a helyi vállalkozók és helyi lakosság közreműködésével.

2. Család- és Gyermekjóléti Központ

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátja egyrészt a fentebb részletezett Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait, másrészt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyermekevédelmi Törvény) 39. § (3a) bekezdése és 40/A. §-a szerinti feladatokat.

- a gyermekevédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok számára, havonta esetmegbeszélést szervez
- a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít: pszichológiai tanácsadást, kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárás, családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát.

2023. évi szakmai tevékenységek:

A hatósági ügyekben érintettek statisztikai mutatói

A Család- és Gyermekjóléti Központban a jogerős hatósági intézkedéssel érintettek száma 513 fő. Speciális szolgáltatást igénybe vevők száma 1593 fő.

A Család- és Gyermekjóléti Központ illetékességi területe: Hajdúhadházi járás (3 település)

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma:

- védelembe vett: 198 fő
- ideiglenes hatállyal elhelyezett: 8 fő
- nevelésbe vett: 137 fő
- utógondozott: 11 fő

Speciális szolgáltatások nyújtásával az alábbi létszámmal érték el igénybevevőket:

- készenléti ügyelet: a szolgáltatást biztosítják nyitvatartási időn kívül, hívás és intézkedés 6 alkalommal történt
- kapcsolattartási ügyelet: 266 esetben (42 ellátott)
- Iskolai szociális munka: 1049 fő
- pszichológiai tanácsadás: 279 esetben (72 ellátott)
- mediáció: 0 esetben
- szociális diagnózis felvétele 525 esetben (96 ellátott)

A központ forgalmi adatai (tárgyév) (Halmazott adat!)

Település	Kapcsolatfelvételek száma	Fő	Családok száma
Bocskai kert	1121	39	14
Hajdúhadház	4165	656	314
Téglás	128	21	17
Összesen	5514	715	344

A család- és gyermekjóléti központ tevékenysége során az alábbi problémák miatt került kapcsolatba a családokkal. A hatósági intézkedés elrendelésének többnyire nevelési probléma, a szülők- család életvitele, magatartási problémák, és elégtelen lakáskörülmények a fő okai. A gyermekek veszélyeztetettségét továbbá a családi konfliktusok, a fizikai- lelki elhanyagolás, valamint fizikai- lelki- és szexuális bántalmazás, valamint anyagi nehézségek okozzák. Kimagasló a tankötelezettség elmulasztásával kapcsolatos problémák mértéke. A veszélyhelyzet alatt megnőtt azoknak a gyerekeknek a száma, akik folyamatosan orvosi igazolással vannak otthon és ez a tendencia azóta sem csökkent.

Hatósági intézkedésekhez (javasolt és jogerős) kapcsolódó tevékenységek és az ellátott érintettek (kiskorúak és 18. évet betöltött fiatalok) száma Minden település

Sor-szám	Tevékenység	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma (esetszám)		Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül érintettek (kiskorúak és 18. évet betöltött fiatalok száma) (fő) (Nem halmazott adat!)	Napok száma
		a		b	
01	Szociális segítő tevékenység	505	1 197	269	211
02	Esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	20	49	30	19
03	Esetkonzultáció	356	832	175	164
04	Esetmegbeszélés	5	9	9	5
05	Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	5	8	8	5
06	Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	8	18	15	7
07	Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel (nevelésbe vétel)	3	6	6	3
08	Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel (védelembe vétel)	0	0	0	0
09	Elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	4	5	5	4
10	Egyéb hatósági tárgyaláson való részvétel	4	5	4	3
11	Családlátogatás	248	604	248	114
12	Környezettanulmány készítésében való közreműködés	1	2	2	1
13	Környezettanulmány készítése önállóan	58	104	68	50
14	Egyéb	1 170	2 223	384	235
15	Összesen (01–14 sorok összege)	2 387	5 062	1 223	821

A központhoz 2023 évben összesen 632 jelzés érkezett, a jelzésekkel érintett személyek száma 157 fő. Ezek túlnyomó többsége a köznevelési intézményekből, a gyámhivataltól, és állampolgároktól, az egészségügyi szolgáltatóktól - többnyire a védőnői szolgálat él jelzéssel- valamint a rendőrségtől.

Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én a család- és gyermekjóléti központnál: 543 fő.

2019 január 1-től kötelező feladata a család- és gyermekjóléti központnak a **szociális diagnózis** felvétele. A diagnózis felvétele a szolgálat, illetve a központ kezdeményezése alapján történik az új esetekben, illetve azokban az esetekben, amikor elakadás tapasztalható, valamint a speciális szolgáltatást igénybe vevők esetében. A diagnózis elkészítéséhez elengedhetetlen az ellátott aktív részvétele. A 2020-as évtől a szolgálatok és a jelzőrendszer folyamatos tájékoztatásának köszönhetően folyamatosan emelkedik a diagnózist igénylők száma. Az érintett ügyfeleket személyesen, otthonukban is felkeresték minden alkalommal a feladat jogszabályoknak megfelelő ellátása érdekében. A szolgálat munkatársai részéről teljes mértékben együttműködést tapasztalt, munkáját a családsegítők támogatták, segítették.

A **készenléti szolgálat** folyamatosan biztosított, az esetenedzseres heti váltásban látják el az intézmény nyitvatartási idején kívül, tehát 16 óra után reggel 7:30-ig, valamint hétvégén non-stop. Ez a szolgáltatás nem biztosít helyszíni intézkedést, telefonos intézkedést, tanácsadást, információnyújtást, szükség esetén továbbirányítást jelent. A szolgáltatás 2016. június óta elérhető, a tavalyi évben 6 alkalommal volt szükség intézkedésre.

A **pszichológiai és a jogi tanácsadás** járási szinten biztosított szolgáltatások, de elsősorban a hajdúhadházi lakosok veszik igénybe. A 2023. évben a jogi tanácsadás előre meghatározott időpontban, többnyire kéthetente csütörtöki napokon, összesen havi 12 órában a pszichológiai tanácsadást heti 20 órás munkaviszony keretében biztosította az intézmény.

Az **óvodai- iskolai szociális munka** 2017. 09. 01. napja óta működik, 2018. 09. 01. napjától vált a központ kötelező feladatává ennek biztosítása, a hatályos jogszabályok értelmében. Kezdetben nehézséget okozott a nevelési- oktatási intézmények, az iskolai gyermekvédelmi felelős, és a szociális segítő feladatainak konkretizálása, és a kompetenciahatárok meghatározása. Ez mára már rugalmas, hatékony preventív jellegű szolgáltatás, amely a gyermekek és fiatalok képességeinek, lehetőségeinek optimális kibontakozását támogatja szociális kapcsolataik és társadalmi integrációjuk javításával.

A 3 fő óvodai- iskolai szociális segítő rendszeresen jelen volt a járás összes óvodájában és iskolájában. Részükről folyamatos a kapcsolattartás a pedagógusokkal, valamint a területileg illetékes esetenedzserrel, családsegítőkkal, elsődlegesen a gyermekek és tanulók veszélyeztetettségének megelőzésével, egészségfejlesztésével, szociális és kommunikációs készségeik fejlesztésével foglalkozik. Az óvodai- iskolai szociális segítő aktívan részt vesz a jelzőrendszer működtetésében.

3. Szakképző iskolai tanulók szakmai gyakorlati oktatásával összefüggő működtetési feladatok

Az intézmény 2017. január 01-től gyakorlati képzőhelyként vesz részt a Berettyóújfalui SZC Szilágyi Dániel Gimnáziuma és Szakképző Iskolájának szociális gondozó és ápoló képzésében. Tanulószerződés alapján a gyakorlati képzés során, az ápolási és gondozási

feladatokat valósítja meg. 2 külsős teljesítési megbízott bevonásával valósul meg az ápolási gyakorlat, a gondozási és szervezési feladatok pedig az intézményünk keretében szerveződnek.

A szakképzési törvény változásával a Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ az illetékes kamaránál kérte a Duális képzőhely minősítést, így 2021. szeptemberében 32 fővel kötöttek szakképzési munkaszerződést. 2021. november 01.-től már csak 12 fő gyakorlati képzését biztosították a hatályos jogszabályoknak megfelelően. A gyakorlati oktatásba külsős megbízott is bevonásra kerül, a szakemberek szorosan együttműködnek a tanulók érdekében, heti 3 napon keresztül. 2023. december 31-én 9 főre csökkent a tanulók száma.

A gyakorlati képzés megszervezése és lebonyolítása plusz teherként jelenik meg az intézményben – főleg úgy, hogy nem tartozik a fő profilukhoz – de fontosnak tartották, hogy a tanulók helyben tudjanak gyakorlatot szerezni, ne kelljen bejárniuk Debrecenbe. Így összefogva a Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központtal, a Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központtal és a BF Avicenna Bt-vel közösen biztosítják a 10 és 11 osztály tanulóinak gyakorlati képzését.

A szakképzési munkaszerződéssel foglalkoztatott tanulók a Központ munkavállalói, mely újabb kihívás elé állította az intézményt, életkorukból fakadóan a munkavállalás szabályait nagyon nehéz velük megértetni és betartatni.

Az ellátás igénybevétele módja

A szolgáltató tevékenysége elsődlegesen a személyes kapcsolattartásra épül. A Szolgálat által nyújtott valamennyi szolgáltatás térítésmentes. A szolgáltatások igénybevétele önkéntes, kivéve az együttműködésre kötelezett személyeket, akik számára kötelező.

A kapcsolattartás a szolgáltatást igénybe vevőkkel elsősorban személyesen találkozással (családlátogatás, ügyfélfogadás) valósul meg, de levélben, telefonon és e-mailben is történhet a kommunikáció. A kapcsolattartás minden formájára kötelező a titoktartás és az adatvédelmi jogszabályok betartása.

A szolgáltatást önként igénybe vevők esetében az első találkozás a szolgáltatónál vagy az igénybe vevő otthonában, tartózkodási helyén történik.

A személyes segítő kapcsolat helyszíne a problémától függően lehet:

- a kliens lakása, tartózkodási helye,
- a szolgáltató székhelye, területi irodája,
- amennyiben a kliens állapota szükségessé teszi, a gondozás kizárólag tartózkodási helyén is történhet,

Az ellátás igénybevétele a szolgálat és a központ ügyfélfogadási idejében történik.

Az intézmény két szakmai egységében folyó munka dokumentálása a hatályos jogszabályokban előírtak szerint történik, felhasználva a módszertani útmutatókat, szakmai ajánlásokat.

Tájékoztatási feladatok körében végzett tevékenységek:

- Az intézmény tájékoztatást nyújt a Szolgálat által biztosított szolgáltatás elemeiről, tartalmáról, feltételeiről az Együttműködési megállapodásban; Tájékoztatási nyilatkozat-ban, szóban és írásban egyaránt, illetve az első interjú során.
- A gondozási folyamat során, az ügyfélfogadási időben, az intézmény közösségi oldalán tájékoztatást nyújtanak a szülő és a gyermek részére azon, jogokról, támogatásokról és

ellátásokról, amelyek elősegítik a gyermek egészséges testi, lelki fejlődését, családban történő nevelkedését, a gyermek számára szükséges védelmet.

- Tájékoztatást nyújtanak a válsághelyzetben lévő várandós anya számára az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról mind az ügyfélfogadáson, mind a gondozási folyamat során és a prevenciós programjaikon.

Szociális segítő munka keretében végzett tevékenységek:

- Segítő beszélgetések, tanácsadások; családlátogatások; esetkonferenciák és esetmegbeszélések szervezése; ellátásokhoz való hozzáférés segítése, dologi javak közvetítése; prevenciós foglalkozások szervezése által segítséget nyújtanak a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében.

- Az igénybe vevő érdekében felkutatják a saját és környezeti erőforrásait, lehetőség szerint mozgósítják. Csoportfoglalkozásaik során hangsúlyt fektetnek a készségfejlesztésre; közvetítik a helyben és a közelben elérhető szolgáltatásokat.

- Az esetkezelés során közreműködő szakemberek együttműködését koordinálják és közvetítik a pénzübeli és természetbeni ellátásokat, szolgáltatásokat. A segítő folyamat együttes megtervezése érdekében az érintettek bevonásával esetkonferenciát, esetmegbeszélést szerveznek. A közös problémameghatározás után letisztázzák a vállalt feladatokat, határidőket. Az elkészített cselekvési tervet, a szociális segítő munka eredményességét értékelik és legalább hat havonta helyzetértékelés történik írásban, szóban az igénybe vevő személlyel együtt.

- A válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak rendezésében közreműködnek, esetkonferenciákat, esetmegbeszéléseket és esetkonzultációkat szerveznek, segítik a pénzübeli vagy természetbeni ellátásokhoz való hozzájutást, adományokkal segítik a babavárást. Közös családlátogatásokat szerveznek a Védőnői Szolgálattal és a Gyámügyi Osztállyal, amikor a gyermek hazaadhatósága veszélybe kerül.

Együttműködés civil szervezetekkel

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központnak jelenleg nincs együttműködési megállapodása civil szervezettel. Konzorciumi partnerként vesznek részt Hajdúhadház Város Önkormányzatával közösen a TOP-5.2.1-15-HB1-2020-00019 azonosító számú „Társadalmi együttműködés Hajdúhadházon” elnevezésű projekt és a TOP_PLUSZ-3.1.2-21-HB1 – Szociális célú városrehabilitáció Hajdúhadházon” elnevezésű projekt megvalósításában.

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ 2023. évi tevékenységével kapcsolatos összegzés

A 2023 évben az intézmény működése, az ügyfélfogadás folyamatos volt, a szakemberhiány ellenére is igyekeztek a határidő csúszást nem növelni, krízis vagy súlyosabb helyzetekben azonnal intézkedtek.

A jelzőrendszeri tagokkal is szoros, rendszeres és jó volt a munkakapcsolat. A vármegyében jó gyakorlatként tartják számon a hajdúhadházi jelzőrendszer működését és működtetését.

Ezen kívül a Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ konzorciumi partner a TOP-5.2.1-15-HB1-2020-00019 azonosító számú „Társadalmi együttműködés Hajdúhadházon” és a „TOP_PLUSZ-3.1.2-21-HB1 - Szociális célú városrehabilitáció Hajdúhadházon” elnevezésű projektek megvalósításában.

2024. február 27-én került megtartásra az éves jelzőrendszeri tanácskozás a jelzőrendszeri tagok részvételével, melynek célja a településszintű jelzőrendszeri hálózat működésének minden tag részvételével elkészített írásbeli beszámolókon alapuló éves helyzetfeltárása és annak visszacsatolása volt a szakma, a fenntartó és a helyi közösség számára.

Az éves jelzőrendszeri intézkedési terv 2024. március 29-én készült el, a jelzőrendszeri tagok által készített beszámolók és javaslatok, valamint az éves szakmai tanácskozáson elhangzottak alapján.

A jelzőrendszeri tagok beszámolóinak alapján a tapasztalt problémák, nehézségek és a jövőre vonatkozó javaslatok, tervek:

Veszélyeztető tényezők	A probléma megoldásához vezető lépések, teendők
Iskolai/óvodai igazolatlan mulasztások	Tudatos gyermeknevelés elősegítése, motiválás, segítő beszélgetések
Szülői elhanyagolás	Tudatos gyermekvállalás ösztönzése, tréning szervezése szülők számára; közös családlátogatások, szülőkkel közös beszélgetések, tájékoztató anyagok készítése
Szakorvosi vizsgálatokon való nem megjelenés, szakértői bizottság vizsgálata, pályalkalmassági vizsgálatok elmaradása	Helyben ortopéd, szemész szakorvos jelenléte, szakemberek közös kontrollja
Fertőző betegségek jelenléte, fejtetvesség	Egészséges életmódra nevelés, életviteli, felvilágosító programok szervezése, folyamatos közös kontroll
Szenvedélybetegségek jelenléte	Korai felvilágosítás, érzékenyítés, prevenciók előadások, programok szervezése

Veszélyeztető tényezők	A probléma megoldásához vezető lépések, teendők
Felelőtlen gyermekvállalás	Felvilágosító előadások, családi életre nevelés
Agresszív viselkedésmód jelenléte	Rendkívüli tanórák, előadások szervezése
Esetmegbeszélések megvalósulása	„kihelyezett” konzultációk, esetkonferenciák
A mentális problémákkal küzdő gyermekek, személyek száma növekszik	Állandó, a településen elérhető pszichológia szolgáltatás, az intézményekben is.
Higiénés problémák	Felvilágosítás, kontrollálás, „betanítás”; életmód tanácsadás, szociális mosoda létrehozása
Szemetes, elhanyagolt lakókörnyezet, kóbor ebek,	Nagyobb kontroll, több család felszólításra sem tesz eleget
Internet, okostelefon használata	Tájékoztatás, figyelem felhívó előadás, beszélgetések

Veszélyeztető tényezők	A probléma megoldásához vezető lépések, teendők
Szünidei gyermekétkeztetés, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény szabályainak be nem tartása	Folyamatos értesítés, tájékoztatás
Az elmúlt időszakban megnövekedett az egyedül élő, megfelelő lakhatással nem rendelkező személyek száma	Hajléktalanok nappali ellátásának megszervezése
Szexualitás területén több probléma merül fel	Felvilágosító előadások, szülők bevonása
Iskolai lemorzsolódás	Szülők, szakemberek, pedagógusok együttműködése, folyamatos motiválás
Egyre több az önmagáról gondoskodni nem tudó, 24 órás felügyeletet igénylő személy	Szociális bentlakásos intézmény, átmenti ápolást-gondozást nyújtó intézmény létrehozása
Szakemberek hiánya	Státuszok megtartása, újak kialakítása

3.2. Gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása

3.2.1. Gyermekek napközbeni ellátása - Bölcsőde

Hajdúhadházon a Hajdúhadház Város Önkormányzata fenntartásában működő **Hajdúhadházi Bölcsőde** látja el a bölcsődei ellátással kapcsolatos feladatokat. Az intézmény működési területe Hajdúhadház közigazgatási területére terjed ki.

A Hajdúhadházi Bölcsőde 2023. évi szakmai tevékenysége

Az épületben tágas csoportszobák, sószoza, tornaszoba, szakmai szempontok alapján kialakított játszókert várja a gyerekeket. A bölcsőde bútorai, játécai korszerű, szakmai szempontok szerint készült el. A Bölcsőde három egysége 6 csoportszobából áll, azaz 72 gyermek elhelyezésére alkalmas. Az intézményhez tágas parkoló is tartozik.

A Hajdúhadházi Bölcsőde a 72 férőhelyen, 2023. évben 21 fő főállású és 5 fő közfoglalkoztatott dolgozóval működött. Ebből 1 fő CSED-en van.

A bölcsőde 2023. évben is napi 11 órát volt nyitva, reggel 6 órától 17 óráig.

Férőhelyek kihasználtsága, létszámmal kapcsolatos adatok

A Hajdúhadházi Bölcsőde 2023-ban nem tudott minden gyermeket azonnal felvenni, ezek a gyerekek várólistára kerültek és üresedés esetén kerültek be a Bölcsődébe. A 2023-ban ellátott gyermekek száma 113 fő volt. A férőhelyek kihasználtsága 2023-ban is 100 %-os volt.

A csecsemő-, kisgyermeknevelők 7 órát töltenek a csoportban és a 7. órán túl elláthatják, akár a bölcsődén kívül is munkaköri kötelezettségüket (családlátogatás, játékvásárlás). Ebben az egy órában kell az adminisztrációjukat (üzenő füzet, törzslap, fejlődési napló, csoport napló) elkészíteni, illetve ezt az órát használhatják felkészülésre, a csoport életének megszervezésével kapcsolatos tevékenységek ellátására. A kisgyermeknevelők heti váltásban végzik munkájukat.

A bölcsődei dajkák a takarításon kívül a gyermekfelügyeletben is nagy szerepet töltenek be, segítik a kisgyermeknevelők munkáját, hogy a folyamatos napirend gördülékenyen menjen.

A Bölcsőde vallja, hogy a gyermek a családé és a legjobb helye a családban van. Az intézmény olyan pluszt tud adni a családnak és a gyermekeknek a képzett kisgyermeknevelőivel és az alkalmazott nevelési módszereivel, mely a gyermek fejlődését, közösségi szocializációját a 0-3 éves korban a legintenzívebb módon fejleszti, és a kreativitást növeli.

A bölcsődei élet megszervezése a jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirendet foglalja magába. A napirendet úgy alakítják ki, hogy a gyermek egyéni igényeit időben kielégíthesse a kisgyermeknevelő, de közben a közösség életében is áttekinthető rendszer legyen, megteremtve a biztonságérzetet, az időben való tájékozódást, az események előrelátását és az önállósodás lehetőségét.

A napirend az étkezések köré csoportosul. Fontos, hogy az egymást követő gondozási műveletek naponta ismétlődve, ugyanabban az időben és sorrendben történjenek és azokat sietség nélkül, nyugodt, elfogadó hangulatban a gyermek aktivitására építve végezhesse el a kisgyermeknevelő.

A vers-mese-mondóka-ének be van építve a gyerekek mindennapi játéktevékenységébe. Az intézmény a vizuális nevelést a korosztálynak és a fejlődésnek megfelelően iktatja be a napi tevékenységekbe.

A Hajdúhadházi Bölcsőde olyan családbarát bölcsődeként kíván működni, ahol az ellátás összhangban van a gyermek szükségletével, megfelel a szülők igényeinek.

Az intézmény által nyújtott különszolgáltatások:

- speciális tanácsadás,
- időszakos gyermekfelügyelet,

Az intézményben az alapellátáshoz szükséges tárgyi feltételek 2023-ban is biztosítva voltak. Arra törekсенek, hogy optimális mennyiségű és minőségű felszereltség vegye körül a gyermekeket. Ezt szolgálja a játszó sarkok kialakítása, az egyéni játszási lehetőségek biztosítása (mese-építő-pihenő). A gyermekek környezetét és komfortérzetét, biztonságérzetét elősegítő berendezéseket, puhasarkokat alakítottak ki a pihenés és az elmélyült egyéni játék érdekében. A vizuális nevelést a korosztálynak és a fejlődésnek megfelelően iktatják be a napi tevékenységekbe. Játékeszközeit folyamatosan tudták bővíteni, sok készségfejlesztő játék beszerzése szülői segítséggel illetve az intézmény költségvetéséből valósult meg. Az intézmény rendelkezik mobil és rögzített játékeszközökkel.

Étkeztetés adatai a 2023. évben:

A gyermekek a korszerű táplálkozási elvek és a nyersanyagnorma figyelembevételével megkapják mindazt a rendeletben előírt fontosságú élelmi anyagot, ami az egészséges fejlődésükhöz nélkülözhetetlen.

A Bölcsődében a gyermekétkeztetésben a 2023. évben 113 gyermek vett részt.

A kedvezményre az alábbi jogcím alapján voltak jogosultak:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: 8 fő

- Családjában három vagy több gyermeket nevelnek: 17 fő
 - Nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság: 5 fő
 - Tartós beteg vagy fogyatékos gyermek: 2 fő
 - Családjában tartós beteg gyermeket nevelnek: 2 fő
 - Családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át: 66 fő
- Egész évben 20 fő fizetett térítési díjat.

A nevelési évben a térítési díjat fizető és a kedvezményben részesülő gyermekek számai változnak, attól függően hogy évközben a szülők hogyan nyilatkoznak havi nettó jövedelmükről.

3.2.2. Gyermekek átmeneti gondozása - Helyettes szülői ellátás

Az önálló helyettes szülői ellátás kialakítása már 1999-ben megkezdődött Hajdúhadházon. A tevékenység ellátására a 2023. évben egy fő állt rendelkezésre a településen, az elhelyezhető gyermekek száma 2 fő.

Hajdúhadházon 2023-ban senki sem vette igénybe a helyettes szülői ellátást. Az eddigi tapasztalatok szerint – probléma esetén – a szülők a gyermekek, valamint a családok átmeneti otthonát választják. Ez az ellátás az átmeneti otthonokkal ellentétben helyben áll rendelkezésre és sokat segítene azokon a családokon, ahol a szülők akadályoztatásuk (pl.: kórházi kezelés, műtét) miatt a gyermekek felügyeletét a rokonok, nagyszülők segítségével nem tudják megoldani. Ezzel megelőzhető lenne a hatósági intézkedéssel járó gyermekvédelmi gondoskodás és a gyermekeknek iskolát sem kellene váltani, nem szakadnának el teljesen környezetüktől.

4. Az ellenőrzések tapasztalatai

4.1. Hajdúhadházi Bölcsőde

Az intézményben 2023. január 25-én a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal munkatársa helyszíni ellenőrzést tartott a bölcsőde főzőkonyháján. A minősítés eredménye: 90%, azaz jeles (5).

4.2. Hajdúhadházi Városi Óvoda

Az intézményben a 2023. évben nem tartott ellenőrzést a felügyeleti szerv.

4.3. Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Az intézményben a 2023. évben nem tartott ellenőrzést a felügyeleti szerv.

4.4. Hajdúhadházi Család- és Gyermekejóléti Központ

Az intézményben a 2023. évben a felügyeleti szervek részéről nem történt ellenőrzés.

4.5. Helyettes szülői ellátás ellenőrzése

A helyettes szülői ellátás vonatkozásában a 2023. évben nem történt ellenőrzés.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

A tapasztalt problémák, nehézségek alapján a jövőre vonatkozó javaslatok és célok között szerepel a jelzőrendszer tagjainak együttműködésével a szülői elhanyagolás visszaszorítása, a szülők és a köznevelési intézmények együttműködésének erősítése a gyermekek higiénés és nevelési körülményeinek javítása érdekében. A szülők aluliskolázottságának csökkentése érdekében képzések, előadások szervezése. A felelőtlen gyermekvállalás megelőzése érdekében továbbra is szükséges a tudatos gyermeknevelés elősegítése, segítő beszélgetések, felvilágosító előadások tartása, a tudatos gyermekvállalás ösztönzése, tréning szervezése a szülők számára, közös családlátogatások megvalósítása.

A fertőző betegségek jelenléte miatt továbbra is fontos az egészséges életmódra nevelés, az életviteli, felvilágosító programok szervezése.

Fentiek alapján meg kell vizsgálni a „Szülők iskolája” program sorozat további folytatásának a lehetőségét az internet biztonságos használata, a felelős, tudatos gyermekvállalás, egészségvédelem, egészséges életmód, gyermekbetegségek, párkapcsolati és egyéb konfliktusok kezelése, háziasszonyképzés, a család anyagi bevételeinek sikeres beosztása témakörökben.

A jövőben célszerű nagyobb hangsúlyt fektetni a lakókörnyezet tisztántartására ösztönző programok szervezésére.

A családon belüli fizikai és lelki bántalmazások, a hozzátartozók közötti erőszak és a kiskorúak sérelmére elkövetett nemi erkölcs elleni bűncselekmények száma növekvő tendenciát mutat az elmúlt években. Ezek a problémák többnyire látenszen vannak jelen a családban, nehezen bizonyíthatóak, így különösen fontos lenne ehhez kapcsolódóan felvilágosító előadásokat szervezni.

A gyermekek, fiatalok körében megjelent szenvedélybetegség (pszichoaktív anyagok fogyasztása) miatt továbbra is szükséges a korai felvilágosítás, érzékenyítés, prevenciós előadások, programok szervezése.

A Hajdúhadházi Városi Óvodában lévő magas gyermeklétszám miatt az Önkormányzat az óvoda bővítését tűzte ki célul, ezért Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 13/2022. (I.13.) határozatában úgy döntött, hogy a „Gyermekeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése” című, **TOP-PLUSZ-3.3.1-21. kódszámú pályázatra** vonatkozóan támogatási kérelmet nyújt be a Hajdúhadház Város Óvoda (4242 Hajdúhadház, Szilágyi Dániel 2-4. szám) illetve a Hajdúhadház Város Óvoda Bercsényi utcai telephely (4242 Hajdúhadház, Bercsényi utca 23. szám) fejlesztésére. Az Önkormányzat a Hajdúhadházi Városi Óvoda Bercsényi utcai telephelyének két foglalkoztatóval, egyéni fejlesztő helyiségekkel, valamint a Hajdúhadház, Szilágyi Dániel u. 2-4. alatti székhelyének egy tornaszobával való bővítését kívánja a pályázat keretein belül megvalósítani. A pályázati

eljárás eredményeképpen az Önkormányzat 299.999.944,- Ft összegű pályázati támogatásban részesült.

Hajdúhadház Város Önkormányzata az **Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Hajdúhadházon III. ütem TOP_PLUSZ-2.1.1-21.HB1-2022-00034** azonosító számú pályázat keretében a 2022. április 8. napján érkezett tájékoztatás szerint 289.997.991 Ft, összegű támogatást nyert. A pályázat keretében megvalósítandó cél a Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ, az Othello Borház, a Földi János Könyvtár, Emlékház, Hajdúhadházi Galéria, a Jókai utcai konyha, a Bocskai téri konyha és a Szilágyi Dániel utcai konyha épületeinek energetikai korszerűsítése.

Az Önkormányzat a **„Társadalmi együttműködés Hajdúhadházon” című TOP-5.2.1-16-HB1-2020-00019 azonosító számú pályázat** keretében 150.000.000 Ft összegű támogatást nyert el. A pályázat keretében az Önkormányzat a konzorciumi tagokkal együttműködve olyan tevékenységeket kíván megvalósítani, mint közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció (közösségfejlesztés), folyamatos szociális munka megteremtése, foglalkoztatás elősegítése: közösségi kert kialakítása, munkajogi tanácsadás, képzés, kora-gyermekkori, gyermekkor és formális oktatáson kívüli fejlesztés és oktatás fejlesztése, egészségfejlesztési programok, bűnmegelőzés, fiatal anyák klubja, jogi tanácsadás, pénzügyi tanácsadás.

Az Önkormányzat a **„Szociális célú városrehabilitáció Hajdúhadházon” című TOP_Pluszt-3.1.2-21-HB1-2022-00004 azonosító számú pályázat** keretében 52.999.913 Ft összegű támogatást nyert el. A pályázat keretében az Önkormányzat a konzorciumi tagokkal együttműködve olyan tevékenységeket kíván megvalósítani, mint közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció (közösségfejlesztés), folyamatos szociális munka megteremtése, foglalkoztatás elősegítése: közösségi kert kialakítása, egészségfejlesztési programok, fiatal anyák klubja, munkaerő-piaci tanácsadás, gyermekkor és formális oktatáson kívüli fejlesztés és oktatás fejlesztése.

Az ellátórendszer fejlesztése érdekében továbbra is folyamatosan figyelemmel kell kísérni a pályázati lehetőségeket.

A korai fejlesztés az óvodába lépést megelőzően rendkívül fontos feladat lenne. A Hajdúhadházi Városi Óvodában egyre több kevert specifikumú, autisztikus tünetekkel élő gyermeket nevelnek integráltan, akik beilleszkedésének elősegítése érdekében szükség lenne további szakemberek segítségére is.

A nevelőszülőknél elhelyezett gyermekek helyzetének optimalizálása, a nevelőszülői hálózatokkal való kommunikáció és együttműködés erősítése érdekében szükséges a szakmaközi egyeztetéseket a jövőben is folytatni.

A Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában szükség lenne még egy szociálpedagógusra, állandó családkoordinátorokra és szabadidő-szervezőre.

Szükséges a szülők agresszív viselkedésének csökkentésére hatékony konfliktuskezelési módszerek tanítása a pedagógusok számára.

A csellengés, csavargás megelőzése érdekében továbbra is szükséges szélesíteni a szabadidő hasznos eltöltését, az alternatív napközbeni ellátást biztosító gyermekprogramok és a preventív programok körét a településen.

6. A bűnmegelőzési program, valamint a gyermekkorú és fiatalok bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának bemutatása

6. 1. A bűnmegelőzési program

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Város bűnmegelőzési koncepcióját 2004. április 08. napján az 51/2004. (IV.08.) HÖ. sz. határozatával fogadta el.

A koncepció I. pontjában az általános alapelvek kerültek rögzítésre, elsőként a bűnmegelőzés fogalma, majd az alkotmányos követelmények a bűnmegelőzéssel kapcsolatban. Azon belül meghatározta a jogállamiság elvét, az arányosság elvét, a társadalmi kirekesztődés elkerülésének fogalmát valamint az együttműködés elvét.

A II. pont részletesen tartalmazza a koncepció célját. A III. pontban kerültek felsorolásra a koncepció résztvevői, illetőleg itt lettek rögzítve azok a civil szervezetek és társadalmi önszerveződések, amelyekkel az önkormányzat képviselő-testülete együtt kíván működni.

A IV. pont részletezi Hajdúhadházon a beavatkozási területeket, valamint a bűnmegelőzésben kialakított prioritásokat. A prioritások élén a gyermek- és ifjúságvédelem, különösen a fiatalok bűnözés megelőzése, csökkentése szerepel. Másodikként a város biztonságának fokozása, harmadikként a családon belüli erőszak megelőzése, negyedik pontként az áldozattá válás megelőzése, az áldozatok segítése illetőleg a bűnismétlés megelőzése lett meghatározva. A prioritások meghatározzák azokat a szerveket, szervezeteket, amelyek részt vállalnak az adott területen és tartalmazzák a megvalósítandó feladatokat.

Az V. pont a koncepció megvalósulásának módját rögzíti. A képviselő-testület az önrőből való finanszírozás mellett, pályázati úton nyert támogatásból illetve támogatásokból kíván fellépni a koncepcióban megfogalmazott helyi bűnmegelőzés érdekében.

Egy biztonságosabb Hajdúhadház reményében olyan komplex jelzőrendszert kíván létrehozni, melynek tagjai együttesen, gyorsan reagálva, a körülményeknek megfelelően tudják a felmerülő problémákat megoldani, kezelni.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 209/2015. (XI.26.) HÖ. számú határozatában egy önkormányzati rendészeti csoport létrehozásának a vizsgálatáról döntött, valamint felkérte az Ügyrendi, Etikai, Közrendvédelmi és Nemzetiségi Bizottság elnökét a Helyi Bűnmegelőzési Tanács tagjainak összehívására, szervezeti és működési szabályzatának kidolgozására, továbbá a helyi bűnmegelőzési stratégia és a bűnmegelőzési program kidolgozására.

A Képviselő-testület Hajdúhadház Város Bűnmegelőzési Tanácsát a 37/2016. (I.28.) HÖ. számú határozatával alakította meg és hagyta jóvá szervezeti és működési szabályzatát.

Az önkormányzati rendészeti csoport 2016. április 1. napján kezdte meg a működését. A szolgálat elindulását követően valamennyi tag feliratozott formaruhát kapott. Ebben a ruhában való közterületi jelenlét a törvénytisztelő lakosság számára valamilyen szintű biztonságérzetet, a jogszabályokat nem mindig betartani igyekvők számára pedig egyfajta zavaró tényezőt jelenthet, és adott helyzetben talán visszatartó erőként is szolgálhat a felbukkanó rendész. A járőröző, figyelő szolgálat mellett már a kezdetektől fogva részt vesznek az elhanyagolt ingatlanok címeinek összeírásában.

A városőrség tagjai intézkedési joggal nem rendelkeznek, jogszabálysértés észlelése esetén jelzéssel élnek a közterület-felügyelők felé, akik megteszik a szükséges intézkedéseket. A Városőrség rendszeres jelenlétet biztosít a város frekvenciált részein, a főtéren, az iskolák

környéke, illetve a városi létesítmények vonzáskörzetében. Ezzel segítve a hatékonyabb munkavégzést. Az eltelt időszak tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a városörök közterületi jelenléte a lakosság számára is érzékelhető volt.

6.2. A gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők számának és az általuk elkövetett bűncselekmények bemutatása

A Hajdúhadházi Rendőrkapitányság adatai alapján 2023-ben a gyermekkorúak és fiatalkorúak körében a bűnelkövetések száma a következőképpen alakult:

- Gyermekkorú: 3
- Fiatalkorú: 26
- Szabálysértés: 9

A kiskorúak körében elkövetett bűncselekmények két fő csoportra oszthatók, egyrészt a vagyon elleni bűncselekmények, ezen belül a lopás és rongálás, míg a másik a garázda jellegű testi sértéssel párosuló cselekmények. Az elkövetés megvalósult köznevelési intézmény területén, valamint közterületen is.

Az elmúlt években Hajdúhadház területén a regisztrált bűncselekmények számadatai folyamatos csökkenést mutatnak minden kategóriában. 2010. évben a városban 708 bűncselekményt regisztráltak, míg **2023-ban ez a szám 245.**

A legjellemzőbbek a vagyon elleni bűncselekmények, valamint ezek mellett az élet és testi épség, valamint a közrend elleni cselekmények. Ezekben a kategóriákban egyaránt sikerült a korábban elért eredményeket megtartani.

A városban élő lakosság, illetve a bűnelkövetők anyagi, szociális helyzetére figyelemmel a Hajdúhadházi Rendőrkapitányság területén nem jellemző a nagy kárértékű bűncselekmények elkövetése. A megvalósult bűncselekményeknél túlnyomó többségében a kárérték 500. 000 Ft alatti. Az illetékességi területen a lopások körében jellemzően a kis kárértékű cselekmények fordultak elő jelentősebb számban. Az elkövetési tárgyakat tekintve kiemelkedő arányban fordulnak elő a kerékpárlopások, a telefonlopások, valamint jellemzőek az alkalmi lopások. Az elmúlt évben egy fiatalkorú személy folyamatosan és visszatérően követett el bűncselekményeket a városban, amelyekkel igen nagy kárt okozott. A fentebb írt 26 bűncselekményből egyedül ő 16 rendbeli lopást követett el. Minden esetben elfogásra került azonban a fiatal korára tekintettel vele szemben kényszerintézkedést nem lehetett foganatosítani, csak a 16 rendbeli lopás után, amely alapján 2023. nyarán letartóztatásra került.

Megállapítható volt, hogy a 14. életévét éppen betöltő gyermeknek a nagymamája volt a gyámja, aki tudott a bűncselekmények elkövetéséről, de ez ellen semmit nem tett, sőt egy esetben az ő alsóneműjéből került lefoglalásra az eltulajdonított pénz.

Az eljárások során megállapítást nyert, hogy az eltulajdonított pénz, vagy az értékesített dologból kapott pénzt azonnal felélik, elköltik, sok esetben alkoholra, füves cigarettára és egyéb szórakozásra.

Az ilyen családban a gyermekek sem kapják meg a megfelelő értelmi, érzelmi stb. fejlődéshez szükséges alapokat, és ebből alakul ki sok esetben a gyermekek elhanyagolása is. Ezekből a családokból kerülnek ki a kiskorú bűnelkövetők is, akik nem kapják meg a családtól megfelelő háttérrel, a helyes irányt, így a szülőkhöz hasonlóan iskolázatlanok maradnak és

hamarabb kaphatóak bűncselekmények elkövetésére. Az elkövetők iskolai végzettsége legtöbb esetben az általános iskola 8 osztálya, illetve ettől csak alacsonyabb iskolai végzettség.

A hozzátartozók közötti erőszak körében az intézkedést igénylő cselekmények elemzésénél szinte minden esetben megállapítható a felek részéről az alkoholfogyasztás és az alkoholos befolyásoltság. Kiváltó okok az alkoholizmus, az anyagi helyzet rosszra fordulása, a válófélben lévő szülők vitája a vagyonmegosztásról, gyerek elhelyezéséről. Ezen viták több esetben veszélyes fenyegetésben és tettelegességben nyilvánulnak meg.

A bűnelkövetés és a bűnismétlés megelőzése céljából indított programok ismertetése:

A rendőrkapitányságon Kondor István r. őrnagy iskolai bűnmegelőzési tanácsadó és Madar Sándor r. őrmester végzi az általános iskolákban, illetve középiskolában a bűnmegelőzési tevékenységét. Több bűnmegelőzési előadás került megtartásra a 2023. évben is.

A Hajdúhadházi Rendőrkapitányság a gyermekek jogait a büntetőeljárásban mindenekfelett szem előtt tartja. Kihallgatásukra kép és hangfelvétel rögzítésével kerül sor, és sok esetben pszichológust, illetve szakképzett személyt vesznek igénybe, illetve erre a célra kialakított kihallgató helyiséget. A vármegyében elsőként alakítottak ki munkakapcsolatot az OGYSZ Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Meghallgató és Terápiás (Barnahus) Szolgálattal.

A 2023. évben a közép és az általános Iskolákban bűnmegelőzési jellegű előadások kerültek megtartásra, melyeknek fő témája (drog prevenció, elfbár veszélyei, online térben elkövetett cselekmények veszélyei).

A nyári szünetben több településen, több héten keresztül került megrendezésre Erzsébet tábor (Hajdúhadház, Nyírmártonfalva, Nyíracád) valamint a helyi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szervezésében napközis tábor, ahol a résztvevő gyereke részére bűnmegelőzési előadások, technikai bemutatók, közlekedési versenyek kerültek megtartásra.

Megtartásra kerültek az iskolai közlekedésre nevelést elősegítő Kerékpáros Iskola Kupa területi fordulói, hiszen a versenyző gyermekeken túl rengeteg az érdeklődő, akiket ezen rendezvények a szabályos közlekedés irányába mozdítanak el. Nagyon sikeresnek mondható a rendezvény, hiszen a területi fordulókön szinte kivétel nélkül minden iskola képviseltette magát. (résztvevők száma: 50 fő)

Az iskolai és óvodai közlekedésre nevelést elősegítő Gyermek Iskola Kupa, területi fordulói megtartásra kerültek (Hajdúhadház, Vámspércs, Nyíradony körzettel). Nagyon sikeresnek mondható a rendezvény, hiszen a területi fordulókön szinte kivétel nélkül minden iskola képviseltette magát. (résztvevők száma: 40 fő)

Szeptember hónapban a tanévkezdéssel kapcsolatos feladatokat a polgárőrséggel közösen hajtották végre. Szeptember hónapban a reggeli és a délutáni időszakban az iskolákhoz közeli gyalogos átkelőhelyeken és forgalmas csomópontokban, a szolgálatban lévő állomány segítette a forgalmat a helyi polgárőrséggel együtt.

A gyermekek védelme érdekében szeptember hónapban az iskolákhoz gépkocsival érkező szülőket figyelmeztették a passzív biztonsági eszközök használatára, azokat a szülőket akik

már többször figyelmeztetve lettek, az arányosság elvét betartva szankcionálták is. Az idén sem történt gyermeket érintő személyi sérüléses baleset az iskolák közelében.

A 2023-as évben egy iskolaórt tudtak munkába állítani, aki jelenleg is jó színvonalon látja el a szolgáltatást a Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és AMI-ban.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Hajdúhadházon sokrétű civil munka folyik. Tevékenységi körük széles spektrumú, az egészségügyi, a szociális, az ifjúsági, a kulturális és a városszépítési szervezetektől kezdve, a művészeti, az iskolai alapítványokon, a sportegyesületeken keresztül a fogyatékkal élők önszervezői szervezetéig igen szerteágazó, sok-sok ember önkéntes munkájához biztosítanak keretet, jogi formát.

A településen élénk, aktív civil élet folyik, amely a társadalom minden területét érinti. A civil szervezetek új szintre visznek a város életébe, közösségi akcióikkal erősítik a település lakosságának lokálpatriotizmusát. A helyi civil szervezetek fontos szerepet töltenek be a helyi társadalom közösségformálásában, a helyi identitástudat erősítésében.

A településen tevékenykedő civil szervezetek működéséhez, illetve az általuk szervezendő eseményekhez Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a civil szervezetek támogatásáról szóló 4/2014. (II.04.) önkormányzati rendelete alapján eseti jelleggel, egyedi elbírálás alapján biztosít anyagi forrást. Jellemzően azonban minden szervezet saját maga teremti elő a működéséhez szükséges forrást, sikerrel pályázva különböző támogatási alapokhoz.

Hajdúhadház Város Önkormányzata több civil szervezettel is együttműködik:

- Hajdúhadházi Polgárőr Egyesület,
- Radnóczy Ferenc Kertbarátkör,
- Hajdúhadházi Kosárlabda Klub,
- Hajdúhadházi Futball Klub,
- Hajdúhadházi Gazdakör,
- Hajdúházi Hagyományőrző Lovasklub,
- Helyi óvoda alapítványai: rendezvények szervezése, lebonyolítása

8. Összegzés

Értékelve a 2023. évet megállapítható, hogy Hajdúhadház Város Önkormányzata a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról megfelelően gondoskodik. Az önkormányzat és az intézmények között szoros az együttműködés, folyamatos az információcsere.

Az elmúlt évek intézményi, infrastrukturális beruházásai érintették a bölcsődét, az óvodákat, iskolákat, több intézmény is megújult.

Hajdúhadházi Város Önkormányzata a jövőben további fejlesztéseket, kapacitásbővítést tervez a Hajdúhadházi Városi Óvodában, az 5. pontban bemutatott pályázati fejlesztések kapcsán egyes önkormányzati épületek energetikai korszerűsítését kívánja megvalósítani és a társadalmi együttműködés erősítését szolgáló programokat kíván szervezni.

Tekintettel arra, hogy 2023-ban a Hajdúhadházi Család-és Gyermekjóléti Központ által kezelt problémák nagyrészt a gyermeknevelési probléma, a gyermekek szülők általi elhanyagolása, az anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő) probléma tette ki, ezért különösen fontos továbbra is nagy hangsúlyt fektetni a gyermeknevelési, életvezetési technikák szülők számára való megtanítására.

A szolgáltatások minőségi fejlesztését folyamatosan alkalmazni kell ahhoz, hogy az ellátások színvonala az egyes fejlesztések megvalósulásával párhuzamosan emelkedjék.

Hajdúhadház, 2024. május

Csáfordi Dénes
polgármester

Az intézményekkel történt együttműködés és az intézményi adatszolgáltatások adatai alapján összeállította:

Dr. Tóth Judit
hatósági és szociális irodavezető

Hajdúhadház, 2024. május 17.

Tisztelettel:

Csáfordi Dénes
polgármester